

Hur påverkar ett vägledningsutskick felaktiga yrkanden av växa-stöd?

Förord

Syftet med denna rapport är att undersöka om och i vilken utsträckning som vägledningsutskick påverkar felaktiga yrkanden av växa-stöd.

Rapporten har tagits fram vid Skatteverkets analysenhet av Daniel Hallberg och Louise Johannesson.

Ett stort tack riktas till Jonas Peterson, David Hermansson, Hanna Ardhammar, och Monika Hedberg med kollegor på Skatteavdelningen för gott samarbete i detta projekt och för de synpunkter vi fått på tidigare rapportutkast. Ett stort tack också till Patric Hägglund, Jesper Brodin och Per Engström, samt till seminariedeltagare från Skatteverket och myndighetens vetenskapliga råd för synpunkter och kommentarer på tidigare utkast till rapport. Rapportens analys och slutsatser svarar dock Skatteverkets analysenhet för.

Sundbyberg, juni 2023

Thomas Pettersson Westerberg

Chef för analysenheten

Sammanfattning

Växa-stödet medges som en nedsättning av arbetsgivaravgiften för enmansföretagare som anställer en första person.¹ Alla företag som vill yrka växa-stödet har möjlighet att göra det genom att kryssa för avdraget i arbetsgivardeklarationen. Detta i kombination med att reglerna kring vilka som har rätt till stödet är komplicerade bidrar sannolikt till att många fel inkommer till myndigheten och behöver hanteras via efterkontroller. Skatteverkets bedömning är att cirka 20 procent av yrkandena sannolikt är felaktiga av olika skäl, och hade kunnat undvikas om företagen hade gjort rätt från början.

Syftet med denna analys är att undersöka om och i vilken utsträckning som ett vägledningsutskick påverkar felaktiga yrkanden av växa-stöd och därmed behovet av efterkontroller.

Analysen har genomförts som ett fältexperiment. Under 2022 skickade Skatteverket ut informationsbrev till slumpvist utvalda företagare som yrkat växa-stöd för första gången. Informationsbrevet syftade till att dels påminna företagaren att den hade begärt växa-stödet, dels uppmana företagaren att själv kontrollera om den faktiskt hade rätt till det, samt, om företagaren inte hade rätt till avdraget, rätta till deklarationen självmant. I utskicket fanns även en påminnelse om att skattetillägg kan komma att påföras om Skatteverket upptäcker kvarstående fel.

Brevets effekt studeras separat i två delgrupper, dels företag som med stor sannolikhet felaktigt yrkat avdrag, dels övriga. Även i gruppen ”övriga” kan ingå företag som inte har rätt till växa-stöd, men där en djupare utredning först måste göras och ytterligare uppgifter tas in för att Skatteverket ska kunna fastställa avdragsrätten. Brevet hade tydlig påverkan på att företag rättar: av de företag som med stor sannolikhet felaktigt yrkat avdrag är det ca 35 procent som skickar in en rättelse och tar bort yrkandet till följd av att de fått vägledningen. Bland resterande företag är motsvarande effekt ca 11 procent. Det går inte att utesluta att vissa företag i denna grupp reagerar på brevet trots att de i själva verket har rätt till stödet, men att företagaren är mån om att undvika risken för att göra fel.

Brevet påverkade även hur företagen deklarerade framåt. Det finns inget som tyder på att företagen faller tillbaka i det tidigare beteendet och börjar yrka avdraget på nytt för efterföljande redovisningsmånader, i alla fall inte upp till och med sex redovisningsmånader efter att företagen yrkade felaktigt första gången. Det finns vidare vissa indikationer på att brevet har störst effekt om det kommer i nära anslutning till när felet uppstår.

Av flera anledningar är det osannolikt att sådana här utskick helt kan avhjälpa felaktiga yrkanden. Brevets effekt styrs av hur företagaren upplever formuleringarna i brevet och hur brevet påverkar företagarens förväntningar kring att bli kontrollerad, men även av hur mån företagare är om att undvika risken för att göra fel. Att överhuvudtaget motta ett brev från Skatteverket kan påverka förväntansbilden att bli kontrollerad. Det är därför troligt att det

¹ För anställningar som påbörjas under perioden 1 juli 2021-31 december 2022 har möjligheten till nedsättning utökats från en till två anställda.

finns företagare i populationen där vägledningsutskick har en stor påverkan medan det bland andra inte har någon påverkan alls. Utöver förväntansbilden att bli kontrollerad så kan ett informationsutskick även tros påverka kunskapsnivån om vad som gäller för avdraget. En del av effekten av informationsutskicket kommer därför från de företag som inte kunde reglerna men som nu blir varse om att de gjort fel.

I brevet gavs företagare möjligheten att kontakta en handläggare på Skatteverket i fall de hade frågor om brevet. Av inkomna samtal framgår att en del företagare var omedvetna om att de hade yrkat avdraget eller angav att de kryssat av misstag. Vissa företagare uppfattade brevet som del av en kontroll, trots att det inte var syftet med brevet. Av den anledningen gjordes små formuleringssändringar i utskicket under studiens genomförande för att tydliggöra att brevet var ett informationsutskick.

Analysen visar att ett tydligare budskap om att brevet enbart var ett informationsutskick gav inte en mindre effekt på andelen som själv rättar deklarationen, utan snarare en något större effekt. En slutsats av det är att Skatteverket bör se över formuleringen av brevet även framgent, och undersöka om andra formuleringar ger annan effekt, då även små skillnader i formuleringen påverkar hur brevet uppfattas och därmed på beteendet.

Myndigheten skulle även kunna välja att utforma deklarationsprocessen annorlunda än hur den är idag genom att redan i Skatteverkets digitala deklarationsmiljö reducera möjligheten att yrka avdraget för de företag som redan på förhand kan identifieras inte ha rätt till avdraget. På så sätt kan felen stoppas tidigt, och därmed minska Skatteverkets behov av efterkontroll och informationsutskick.

De viktigaste resultaten är:

- Brevet uppfyllde huvudsyftet, det vill säga att uppmärksamma företagen om reglerna och uppmuntra dem att dubbelkolla om de har rätt till avdraget.
- Brevet hade tydlig påverkan på att företag rättar på eget initiativ; ca 35 procent av företagen som med stor sannolikhet yrkat stödet felaktigt tar bort yrkandet efter att de fått vägledningen.
- Resultaten innebär att en åtgärdsmix bestående av brevutskick och efterkontroller kan åstadkomma en lika stor minskning av felaktiga nedsättningar som en åtgärd med efterkontroll utan brevutskick, men med långt färre handläggningstimmar. Anledningen till det är att brevutskick som metod är ”billig” i handläggningstid jämfört med en efterkontroll, samt att brevet har en relativt stor effekt på andelen som skickar in en rättelse.
- Ett tydligare budskap att brevet enbart var ett informationsutskick gav inte någon mindre effekt på andelen som själva rättar deklarationen, snarare en något större effekt. I syfte att höja effekten av framtida utskick kan således formuleringen av brevet behöva ses över.
- Skatteverket kan reducera att uppenbara fel inkommer genom att se över möjligheten att redan vid deklarationstillfället förhindra fel med den information myndigheten har om företag genom logik i e-tjänsten.

Innehåll

1	Inledning	7
2	Vägledning som ett sätt att förmå företagare att göra rätt	8
2.1	Tidigare studier	9
3	Undersökningens utformning och analysupplägg	10
3.1	Undersökningens design	10
3.2	Analytiskt upplägg	12
3.3	Utskicket	13
4	Beskrivning av målpopulationen	14
5	Resultat	17
5.1	Effekten av brevet	17
5.1.1	Huvudresultat	17
5.1.2	Håller effekten i sig på framtida deklARATIONER?	19
5.1.3	Är effekten samma om brevet kommer långt efter första yrkandet?	21
5.1.4	Olika effekter bland olika feltyper?	23
5.1.5	Olika effekter för de olika breven?	24
5.2	Företagens kontakter med myndigheten	25
6	Sammanfattande diskussion	26
6.1	Brevet hade tydlig påverkan på företagens benägenhet att rätta själva	26
6.2	Osannolikt att utskicket helt tar bort felaktiga yrkanden	27
6.3	Brevet förefaller att ha uppfyllt huvudsyftet	28
6.4	Vägledningsutskick kan bidra till att Skatteverket bättre kan hushålla med sina handläggarresurser	28
6.5	Det är värt att följa upp utvecklingen framöver	29
7	Litteraturförteckning	31
	Bilaga 1: Reglernas utformning för växa-stödet	32
	Bilaga 2: Utskicket	33
	Bilaga 3: Analytisk modell för effektskattningen och analysdata	35
	Bilaga 4: Fördjupade resultat	37

1 Inledning

Växa-stödet infördes 2017 och medges som en nedsättning av arbetsgivaravgiften för enmansföretagare som anställer en första person. Reglerna kring vilka som har rätt till stödet är komplicerade. Till exempel omfattas bara vissa juridiska former och avdraget kan bara göras för vissa typer av anställda. Det går inte att ha stödet för delägare eller närstående. Det går inte heller att överföra växa-stödet mellan olika personer i samma företag eller mellan företag inom samma intressegemenskap. Stödet har stegvis utvidgats från att från början enbart gälla enskilda näringsidkare till att även gälla bland annat aktiebolag, samt förlängts från att avse de första 12 månaderna till de första 24 månaderna av anställningen och tillfälligt utökats från en till två första anställda.²

Arbetsgivardeklarationen är utformad så att alla företag har möjlighet att yrka växa-stödet genom att kryssa för avdraget i arbetsgivardeklarationen. Skatteverket genomför efterkontroller för att säkerställa att deklaranter har rätt till stödet. Skatteverkets bedömning är att förhållandevis många yrkanden är felaktiga av olika skäl, och att de hade undvikits om företagaren hade gjort rätt från början. Efterkontroller är kostsamma och kan inte alltid riktas till rätt riskgrupp på grund av att vissa felaktigheter kan vara svåra för myndigheten att känna till utan att ytterligare uppgifter tas in.

Syftet med denna analys är att undersöka om ett vägledningsutskick påverkar felaktiga yrkanden av växa-stöd och om vägledningen i så fall kan användas som ett komplement till regelrätta efterkontroller. För att undersöka detta har ett informationsbrev skickats ut i tre omgångar under perioden juni–augusti 2022 till företagare som är förstagångsyrcare av växa-stöd. Informationsbrevet skickades ut innan ordinarie efterkontroll skulle ha påbörjats och i samband med att nästa deklARATION ska lämnas in. Informationsbrevet ämnade dels att påminna företagaren att de hade begärt växa-stödet, dels uppmana företagaren att kontrollera om de faktiskt hade rätt till det. I brevet anges att det är vanligt att arbetsgivare begär stödet utan att ha rätt till det, samt att det är ett skäl till att Skatteverket granskar arbetsgivardeklarationer. Företagaren uppmanas att snarast skicka in en rättelse innan Skatteverket påbörjat en kontroll, om de yrkat felaktigt. Utskicket innehåller information om i vilka situationer det inte går att begära nedsättningen och vilka arbetsgivare som inte har rätt till avdraget, samt en påminnelse om att skattetillägg kan komma att påföras om Skatteverket upptäcker kvarstående fel. Det innehåller också en vägledning för hur företagaren ska gå till väga för att korrigera en tidigare deklARATION.

Förhoppningen är att informationsbrevet bidrar till att endast arbetsgivare som har rätt till växa-stöd yrkar nedsättning av arbetsgivaravgifterna. Om brevet leder till att företag som har yrkat avdraget felaktigt självmant ändrar deklARATIONEN, innebär det en kostnadseffektivisering för Skatteverket och att skattebetalaren slipper skattetillägg. Om brevet har en effekt på att företagen självmant rättar fel så har metoden med brevutskick en stor effektiviseringspotential. Tiden det tar för Skatteverket att administrera ett brevutskick nästan är försumbar (tar mellan

² Se vidare i bilaga 1 för närmare beskrivning av reglerna.

4 och 12 minuter per brev) jämfört med tiden en handläggare behöver lägga på en efterkontroll (tar ca 8 timmar per företag). Därmed kan den sammanlagda tiden som läggs på handläggning minska, samtidigt som Skatteverket ändå åstadkommer lika mycket rättningar av fel.

För att undersöka i vilken utsträckning utskicket minskar Skatteverkets behov av att genomföra efterkontroller analyseras effekten av vägledningsutskicket på andelen som dels självmant rättar/ändrar ett tidigare avdragsyrkande, dels låter bli att begära avdraget i framtida deklARATIONER. I analysen undersöks också om det är vissa kategorier av företag som reagerar mer eller mindre på utskicket, samt om tidpunkten för brevet spelar roll för responsen av brevet.

2 Vägledning som ett sätt att förmå företagare att göra rätt

Man kan se informationsutskicket som en form av *nudge* (knuff), där syftet är att förmå aktörer att på frivillig basis agera i en viss, önskvärd, riktning. Enligt Thaler och Sunstein definieras en nudge som följande:

”En nudge är varje aspekt av valarkitekturen som förändrar människors beteende på ett förutsägbart sätt utan att ta bort valmöjligheter eller avsevärt förändra människors ekonomiska incitament. För att något ska betraktas som enbart en nudge måste åtgärden vara enkel och billig att undvika. Nudge är inte krav eller förbud.” [(Thaler & Sunstein, 2009),: s 312, egen översättning]”

Utskicket syftar till att uppmärksamma företagare om att deras yrkande kan vara felaktigt, samt förmå dem att kontrollera en extra gång att de faktiskt har rätt till avdraget genom att informera om reglerna för avdraget och guida dem i hur ett eventuellt fel korrigeras. I utskicket tydliggörs också konsekvenserna om Skatteverket upptäcker kvarvarande fel.

I det här sammanhanget så förväntas informationsutskick av den här typen påverka beslutsmiljön genom att förändra riskbilden av att göra fel. Utskicket antas påverka företagens riskbild dels genom utskicket i sig som kan kännas utpekande, dels genom att utskicket anger negativa konsekvenser som kontroll och vad som upptäckta fel leder till (upptaxering och skattetillegg). Det innebär att det främst påverkar de företagare som helst vill undvika risk; företagare som yrkat felaktigt åtgärdar sin felaktiga deklARATION endast om brevet ändrar deras uppfattning om risken för upptäckt och att faktiskt drabbas av negativa konsekvenser om de inte agerar. Brevet kommer antagligen inte påverka riskbilden i någon större utsträckning för företagare som är relativt sett mer risktagande. För företagare som är risktagande och medvetet yrkat stödet felaktigt kan den förväntade vinsten av felaktigt yrkande vara större än den förväntade kostnaden av att bli upptäckt. Utskickets effekt kommer därför dels bero på *hur stark effekt* brevet har på företagarens riskbild, dels på *populationens sammansättning* av risktagande och icke-risktagande företagare. Av den anledningen är det mycket osannolikt att utskicket helt rensar bort felaktiga yrkanden.

Utöver det så förväntas ett informationsutskick av den här typen även att förändra kunskapsnivån om vad som gäller för avdraget och därigenom indirekt beslutsmiljön. Om det

finns brister i kunskapen, så kommer en del av effekten av informationsutskicket från de företag som inte hade så god kunskap om reglerna men som nu blir varse om att de gjort fel.

Därtill kan det finnas en tendens att eventuellt skjuta upp ett agerande, om utskicket inte bedöms kräva omedelbar handling. Det kan speciellt vara fallet om det framgår att brevet handlar om ”information”.

2.1 Tidigare studier

En närliggande studie har undersökt effekten av mjuka och hårda incitament för privatpersoner som inte betalat in sin kvarskatt (Andersson, Engström, Nordblom, & Wanander, 2021, även som Andersson, Engström, Nordblom, & Wanander, 2023) Personer som hade en skuld på mindre än 2 000 kr fick en betalningspåminnelse av Skatteverket, medan de som hade en skuld på minst 2 000 kr fick ett betalningskrav samt information om att skulden överförs till Kronofogden om den inte betalas i tid. Resultat visar att hårda incitament (betalningskrav) leder till en omedelbar effekt på nio procentenheter fler inbetalningar jämfört med mjuka incitament (betalningspåminnelse). På längre sikt (tre månader efter utskicket) var det 19 procentenheter fler inbetalningar med betalningskrav jämfört med betalningspåminnelse. De visar även att lite hårdare formuleringar om sociala normer (som att påpeka att fler än nio av tio betalar sin kvarskatt i tid) förstärker effekten ytterligare. För gruppen med en liten skuld, så ledde ett neutralt utskick till nästan lika stor effekt på inbetalningar som betalningskrav.

I ett fältexperiment från 2020 skickade Skatteverket ut meddelanden till 500 privatpersoner med utländska kapitalinkomster (Angelov & Johansson, 2020). I meddelandet blev de informerade om att Skatteverket har fått kännedom om deras utländska kapitalinkomster för föregående år och förklarade även hur sådana kapitalinkomster ska deklarerars. Brevet skrevs med en neutral formulering med syfte att vara hjälpsamt. Resultatet visade ingen signifikant effekt på inbetald kapitalinkomst eller total inbetald skatt. Experimentet var relativt litet vilket kan förklara frånvaron av signifikans. Ett utökat fältexperiment (5000 personer med utländska kapitalinkomster) genomfördes under 2022. Resultatet är att breven inte leder till en höjning av genomsnittlig deklarerad kapitalinkomst eller genomsnittlig slutlig skatt (Skatteverket, 2023). Samtidigt visar resultaten att det finns ett antal positiva beteendeeffekter av breven såsom att en större andel väljer att deklarerar positiva kapitalinkomster. Skattningen är betydelsefull och motsvarar en effekt på mellan 19 och 29 procent beroende på brevets formulering.

Det har idag genomförts flera fältexperiment med brevutskick i olika länder. I en studie från 2018 så skickades påminnelsebrev till skattebetalare i Australien med obetalda skulder (Gillitzer & Sinning, 2020). Utskicket ökade inbetalningarna med 25 procent jämfört med en kontrollgrupp. De varierade dessutom tidpunkten för utskicken och de visade att ju snabbare breven skickades, desto snabbare blev skulden betald. Ett liknande experiment genomfördes i Storbritannien med påminnelsebrev till skattebetalare med obetalda restskatter som visade en ökning av inbetalningar med runt sju procentenheter jämfört med kontrollgruppen (Hallsworth, List, Metcalfe, & Vlaev, 2017). I ett fältexperiment 2016 i Finland skickade den

finska skattemyndigheten olika typer av informationsbrev om hur man deklarerade hyresintäkter till potentiella hyresvärdar (Eerola, Kosonen, Kotakorpi, Lyytikäinen, & Tuimala, 2019). Brevet hade speciellt positiva effekter för gruppen av hyresvärdar som inte deklarerat några hyresintäkter året innan, i den gruppen ökade deklarerade hyresintäkter med 50 procent. I ett fältexperiment i Slovenien under 2014 identifierades 142 små revisionsfirmor som tillhörde en grupp med hög risk för skatteundandragande (Dörrenberg & Schmitz, 2017). Ett brev skickades ut till 80 av dessa firmor med uppmaning om att betala skatt i tid med dels vädjan till moral, dels hot om revision. Resultatet visade en ökning av inbetalningar med 12,6 procent jämfört med kontrollgruppen där inbetalningarna endast ökade med 1,9 procent. Dock var dessa skillnader inte statistiskt säkerställda.

Det finns olika sätt att nudga förutom brevutskick som är relevanta för denna analys. En studie från Norska Skatteetaten (Breivik, Habbestad, & Nilsskog, 2021) undersöker effekten av nudges i form av digitala ”informationsrutor” i samband med att personer fyller i sin inkomstdeklaration. Studien undersöker effekten av dels meddelanden som dyker upp om deklaranter fyllt i onaturligt höga eller låga belopp, dels frågor som visas i de fall myndigheten har förhandsuppgifter om någon speciell omständighet som gäller skattebetalaren. Till exempel kunde deklaranter få informationen att inte glömma att deklarerat vissa typer av inkomster, om det som fyllts i hade minskat i jämförelse med föregående år, eller att inte glömma att fylla i reseavdrag om skattebetalaren hade gjort reseavdrag föregående år. Resultaten visar att dessa nudges gör att fler rapporterar korrekt och att egenrapporterad inkomst ökar.

3 Undersökningens utformning och analysupplägg

3.1 Undersökningens design

Undersökningsobjekt i denna studie är juridiska och fysiska personer som ska lämna arbetsgivardeklaration (aktiebolag, enskilda näringsidkare, handelsbolag, kommanditbolag och stiftelser). Samtliga benämns här efter *företag*. Företag ska lämna in arbetsgivardeklaration för varje månad. Det ska ske innan ungefär två veckor in på nästkommande månad. I arbetsgivardeklarationen kan företaget välja att yrka växa-stöd. Företaget kan senare och på eget initiativ välja att skicka in korrigeringar av en tidigare beslutad deklaration och få ett omprövningsbeslut.

Undersökningspopulationen är företag som ingår i skatteavdelningens företagspopulation (små och medelstora företag) och som begärt växa-stöd för första gången för någon av redovisningsmånaderna januari–juli 2022. Företag där en efterkontroll av yrkandet påbörjats innan brevutskicken gjordes ingår inte. Sammanlagt ingår 3 535 företag i målpopulationen.

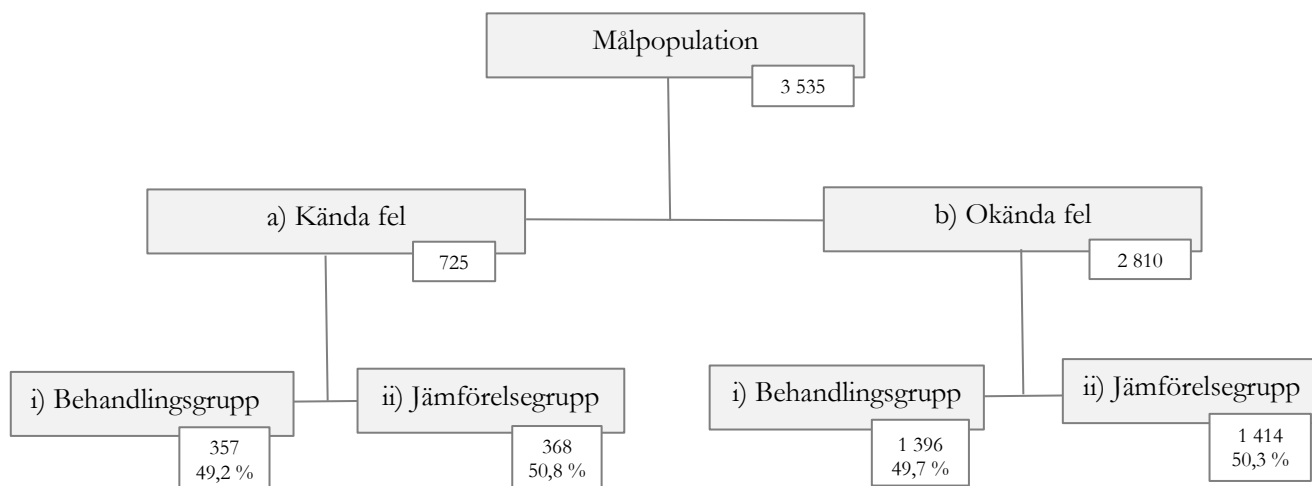
Utskicket av informationsbrevet gjordes i tre omgångar under veckorna 22, 26 och 35 under 2022 (benämns nedan som brev eller utskick 1, 2 och 3) och skickades i samband med att efterföljande månads arbetsgivardeklaration ska lämnas. Det första utskicket avser företag som är förstagångsyrkare av växa-stöd i deklarationerna för januari–april 2022, medan det andra

utskicket avser företag som är förstagångsyrkare i deklARATIONEN för främst maj 2022. Det tredje utskicket avser företag som är förstagångsyrkare i deklARATIONERNA för huvudsakligen juni-juli 2022.

I undersökningspopulationen av förstagångsyrkare ingår dels (a) 725 företag där Skatteverket genom förhandsuppgifter kan observera att stödet med stor sannolikhet begärts felaktigt (*kända fel-gruppen*), dels (b) 2 810 företag som har okända fel eller inga fel (*okända fel-gruppen*). De identifierade felen (feltyper) i grupp (a) består till exempel av att företagen har fel juridisk form, att avdraget görs för delägare eller företrädare, att arbetsgivare och anställd är samma person, eller att företaget skiftar/byter anställda med växa-stöd. Det går även att identifiera företag som tidigare haft anställda i sådan omfattning att det inte borde vara möjligt att ha rätt till växa-stöd.³ Det finns inte möjlighet att identifiera alla typer av situationer när ett företag inte har rätt till växa-stöd, utan att företaget utreds djupare och ytterligare uppgifter tas in. Det finns därför anledning att tro att en andel av gruppen med okända fel (grupp b) har yrkat stödet felaktigt (till exempel på grund av fel som beror på anställning av närstående).

Slumpen har avgjort vilka som fick brevet, så att 50 procent inom respektive delpopulation (a) och (b) får brevet. Behandlingen (att få brevet) är även stratifierad på urvalsmånad (månad för förstagångsyrkandet) inom grupp (a) respektive (b). Figur 1 visar en översikt av indelningen av målpopulationen på 3 535 företag i grupperna kända fel (grupp a) och okända fel (grupp b). Behandlingsgruppen (i) dras slumpmässigt ur varje stratum så att 50 procent inom (a) respektive (b) får brevutskicket. Övriga (ii) tillhör jämförelsegruppen.

Figur 1 Antal i målpopulation och delpopulationer samt i behandlingsgrupp och jämförelsegrupp

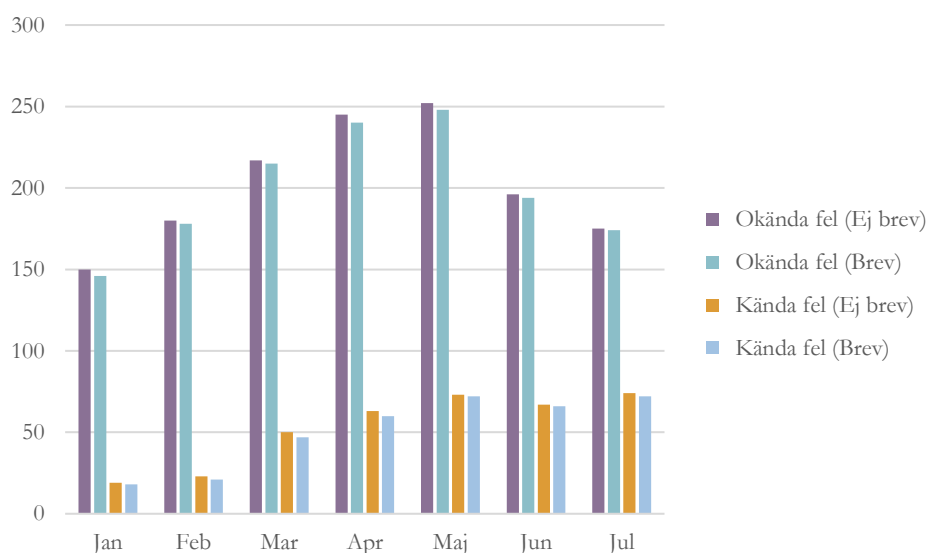
Som nämnts så är det möjligt för alla företag som lämnar in en arbetsgivardeklARATION att begära växa-stöd genom att kryssa i en ruta i deklARATIONEN. Detta har lett till att några få mycket stora företag har identifierats som förstagångsyrkare. Dessa har exkluderats från

³ Bland de sistnämnda är det för vissa företagsformer något osäkert exakt var gränsen går för att inte ha rätt till växa-stöd. I denna feltyp har aktiebolag inklusive handelsbolag och kommanditbolag identifierats som haft fem eller fler anställda under tidigare perioder samt enskilda näringsidkare som haft någon anställd under tidigare perioder.

målpopulationen i efterhand eftersom de inte är föremål för denna insats. Som nämndes ovan avser insatsen enbart skatteavdelningens företagspopulation (små och medelstora företag). På grund av att exkluderingen skedde efter randomiseringen till behandling är fördelningen inte riktigt 50 procent i behandlingsgrupp och jämförelsegrupp.

Figur 2 visar antal företag inom respektive urvalsmånad, om det finns identifierade fel, samt om de fick brev eller inte.⁴ Som framgår så är det ungefär lika många, inom varje urvalsmånad, som fick brev som inte fick det. Som också framgår är det lite olika fördelning över urvalsmånad. Det beror på att de olika breven samlade ihop olika urvalsmånader.

Figur 2 Antal företag per urvalsmånad, om det finns identifierade fel eller ej och om de fick brev eller inte (summerat för de tre brevtusken)

3.2 Analytiskt upplägg

Målsättningen är att skatta effekten av informationsutskicket på företagens benägenhet att yrka avdrag för växa-stöd. Eftersom slumpen har avgjort vilka som fick brevet kan brevets effekt utvärderas rättframt genom att jämföra genomsnittligt utfall för de som fick brevet med de som inte fick brevet. Den analytiska ansatsen som används i undersökningen redogörs närmare för i bilaga 3. Sammanfattningsvis går den analytiska ansatsen ut på att man undersöker skillnaden mellan gruppen som fick brevet (behandlade) och övriga (obehandlade) efter att brevet skickades ut. Det kan tolkas som en effekt av brevet under antagandet att det inte finns några skillnader mellan grupperna innan brevet skickades ut, eller att något annat än brevet påverkade grupperna olika. Eftersom experimentet är av begränsad storlek kan det finnas skillnader mellan grupperna, som uppkommit på grund av slumpen. Den metod som används tar dock hänsyn till dessa eventuella skillnader så långt det går. Metoden tar hänsyn

⁴ Tabell 8 i bilaga 4 visar antal företag inom respektive urvalsmånad, om det finns identifierade fel, samt om de fick brev eller inte, separat för de olika populationerna i respektive brev 1, 2 och 3.

till såväl egeninitierade rättelser som annan utveckling före och efter brevutskick, som inte har med just brevutskicket att göra.

Utfall av störst intresse är huruvida företagen väljer att ändra tidigare yrkande av växa-stöd i tidigare arbetsgivardeklaration (-er), samt hur de väljer att deklarerar i arbetsgivardeklarationer senare, under uppföljningsperioden. Som nämndes ska företag lämna arbetsgivardeklaration för varje månad. Med den spridning som finns i tidpunkten för brevutskick och urvalsmånad så finns det möjlighet att undersöka beteendet för flera redovisningsmånader efter urvalsmånaden (se Tabell 8 i bilaga 4). Av intresse är om vägledningsutskicket haft olika påverkan inom olika feltyper. Förutom deklarationsuppgifter utgör kvalitativa uppgifter om vad för kontakt som företagen haft med handläggare intressanta utfall. Dessa kan ge en uppfattning om antalet som hör av sig till följd av ett sådant här brev, samt vad reaktionen på brevet var (hur brevet tolkades, om det fanns oklarheter i formuleringarna och om kontakten med handläggare hjälpte företagaren).

Företag som inte rättar ett felaktigt yrkande inom en viss tid efter brevutskicksdatum kommer att hanteras inom ramen för ordinarie efterkontroll. I denna pilotstudie påbörjas de första efterkontrollerna ca 14–15 veckor efter respektive brevutskick. Vår uppföljningsperiod av brevet sträcker sig till och med 16 veckor efter brevutskick.⁵ Kombinationen av brevutskick och att senare hamna i ordinarie kontroll är intressant att följa upp. Det görs dock inte i denna rapport. I efterkontrollen kommer handläggarna att ha information om vilka som fick respektive inte fick brevutskicket och handläggarna kan använda denna information i sin efterkontroll.

3.3 Utskicket

Utskicket syftar till att uppmärksamma företagaren om att deras yrkande kan vara felaktigt, samt uppmana företagaren att kontrollera en extra gång om den uppfyller reglerna för växa-stödet. Förutsättningarna för brevet är att det inte ska tolkas som att Skatteverket anger att just denne skattebetalare gjort fel, utan snarare att det ofta finns felaktiga yrkanden av stödet i allmänhet. Av brevet ska det således framgå att företagaren får brevet med anledning av deras yrkande av växa-stödet. Av utskicket ska vidare framgå att Skatteverket kan komma att göra kontroller. Anledningen till att inte ange att just denne företagare gjort fel är att det då kan utgöra grund för skattetillägg. Brevformuleringen uttrycker att ändringar bör göras snarast, för att skattetillägg ska undvikas, vilket talar för att responsen via egeninitierad rättelse kan förväntas vara relativt snabb.⁶ Utskicket återges i sin helhet i bilaga 2.⁷

Utskick 2 och 3 skilde sig något från utskick 1. Anledningen var att vissa respondenter som hörde av sig till Skatteverket efter första brevutskicket verkar ha fått intrycket av att brevet

⁵ Vårdigt få ändringsbeslut från dessa efterkontroller finns registrerade innan vecka 16. Fördröjningen kan förklaras av att en utredning vanligtvis tar en viss tid innan de resulterar i ett beslut.

⁶ I brevet anges ”En rättelse på eget initiativ behöver du göra innan Skatteverket ställer frågor till dig om lämnade uppgifter i deklARATIONEN. Det är därför viktigt att du snarast går igenom lämnade uppgifter och rättar eventuella felaktigheter.”

⁷ Skatteavdelningen har tillsammans med Analysenheten och Kommunikationsavdelningen utformat utskicket. Brevet har även stämts av med Rättsavdelningen. Utskicket är utformat enligt Skatteverkets rutiner för informationsbrev.

innebar att kontroll inletts, vilket inte var intentionen (se avsnitt 5.2). För att minska möjligheten att den tolkningen gjordes ändrades brevformuleringen något i utskick 2 och 3. Den första meningen ändrades från ”Ni får det här brevet[...]” till ”Ni får det här informationsbrevet[...]” och ämnesraden ändrades från blank till ”Information”.

Utskicket innehöll också kontaktuppgifter till en skattehandläggare i fall frågor uppstår. Om en företagare kontaktar en handläggare med anledning av brevet så dokumenterades viss information från samtalskontakten av handläggaren såsom syftet med samtalet, frågorna som ställdes och hur frågan löstes, samt i förekommande fall fritextkommentarer. Handläggarna har dock inte dokumenterat företagarens identitet. På så sätt finns ett anonymiserat material med responsen på brevet och därmed kan aggregerad statistik över företagarnas reaktioner på brevet erhållas. Dessa kontakter redogörs för i avsnitt 5.2.⁸

I utskicket hänvisades företagen vidare till information på Skatteverkets hemsida. Landningssidan som hänvisades till uppdaterades av Kommunikationsavdelningen inför utskicket.⁹

4 Beskrivning av målpopulationen

I detta avsnitt beskrivs analysdata med fokus på bakgrund och historisk utveckling uppdelat på gruppen som fick utskicket (behandlade) och gruppen som inte fick utskicket (obehandlade). Som kommer att framgå kan inslaget av några få stora företag i målpopulationen störa balansen mellan behandlade och obehandlade. Det kan potentiellt resultera i missvisande resultat, speciellt i vissa mindre delanalyser. Av det skälet fokuserar analysen på att studera alla tre utskicken sammantaget. Analysen är uppdelad på de två delpopulationerna *kända fel* och *okända fel*.

Sammantaget tyder resultaten på att behandlade och obehandlade är lika vad gäller bakgrund inom respektive delpopulation. Detta framgår av den beskrivning av företagens bakgrundsegenskaper under 2021 för analyspopulationen som presenteras i Tabell 1. Den visar att balansen mellan behandlade och obehandlade är relativt god i de flesta avseenden, särskilt i delpopulationen med okända fel. I delpopulationen med kända fel är balansen något sämre, vilket kan bero på att den delpopulationen är mindre. Statistiska test (så kallade t-test) för att se om skillnaden mellan behandlade och obehandlade inom respektive delpopulation är noll kan emellertid inte förkastas för någon av de undersökta bakgrundsfaktorerna.

Det framgår också att större företag är relativt sett mer förekommande i delpopulationen med kända fel jämfört med delpopulationen med okända fel. Delpopulationen med kända fel har i

⁸ Eftersom det också fanns en möjlighet att företagaren istället kontaktade Skatteupplysningen (SU), så informerades SU om brevet. SU förde dock ingen dokumentation om samtal avseende brevet.

⁹ Informationen på webben finns att läsa här:

<https://www.skatteverket.se/foretag/arbetsgivare/arbetsgivaravgifterochskatteavdrag/vaxastodsarskildberakningavarbetsgivaravgifterna.4.361dc8c15312eff6fd37447.html?q=v%C3%A4xast%C3%B6d>.

genomsnitt fler anställda, är större och är oftare bolag än enskilda näringsidkare, jämfört med delpopulationen med okända fel. När större företag (som har en omsättning större än 5 miljoner kronor) undantas (se Tabell 12 i bilaga 4), förbättras balansen i allmänhet något. Samtidigt tappar man dock relativt sett fler observationer i fel-gruppen jämfört med gruppen med okända fel.¹⁰

Tabell 1 Bakgrundsegenskaper för 2021 (medelvärden) för jämförelser respektive behandlade. Brev 1–3.

Delpopulation	Kända fel		Okända fel	
	Nej	Ja	Nej	Ja
Behandlad (fått brev)?				
Omsättning (1000-tals kr)	4 911	5 167	815	814
Omsättning>0	0.62	0.66	0.58	0.59
Antal anställda	7.83	8.57	1.48	1.45
Antal anställda>0	0.84	0.88	0.83	0.83
Lönesumma (1000-tals kr)	1 143	1 102	135	131
Kvinna (enbart NE)	0.24	0.24	0.24	0.27
Juridisk form AB	0.70	0.72	0.63	0.62
Juridisk form NE	0.10	0.09	0.26	0.26
Juridisk form annan	0.19	0.18	0.09	0.09
Antal obs	369	356	1 415	1 395

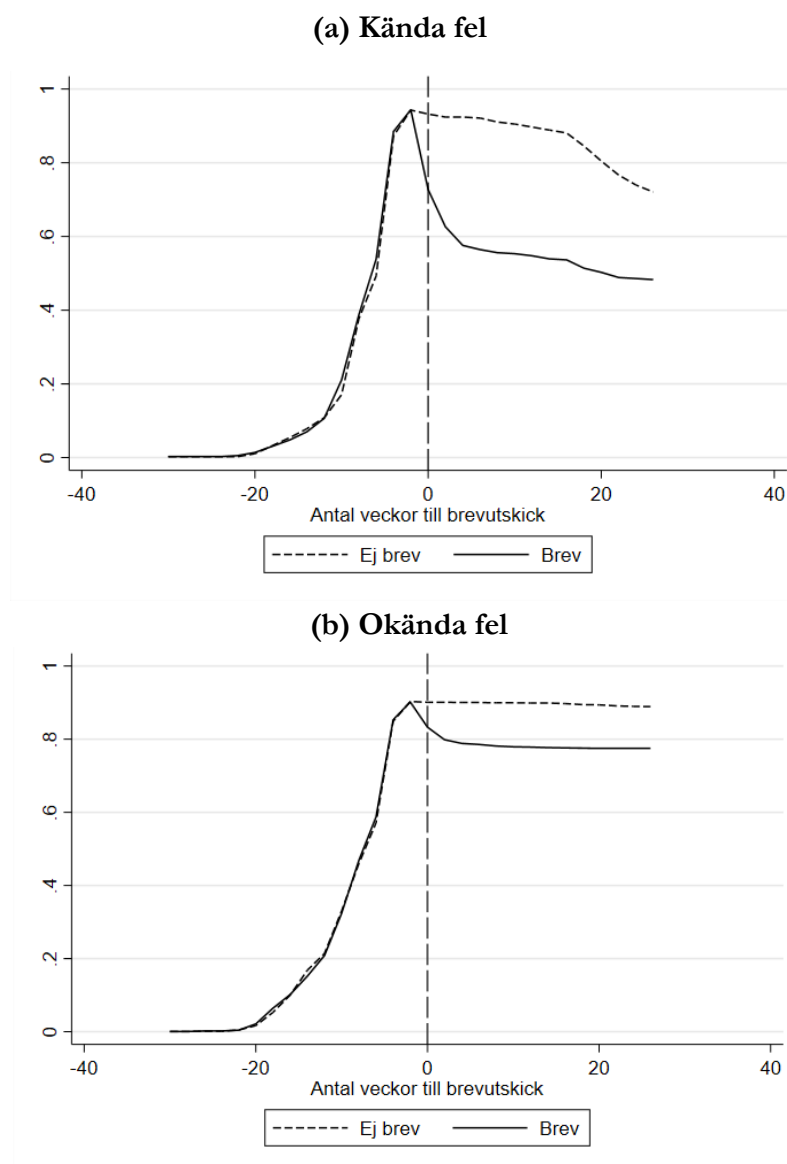
För att försäkra sig om att även historisk utveckling är liknande i de olika grupperna visas viktiga utfall för 2013–2022 i Figur 10, bilaga 4. Av figuren framgår att det är relativt god balans i genomsnittlig omsättning mellan behandlade och obehandlade, särskilt i gruppen med okända fel (måttet är i kronor per år och inkluderar de med noll i omsättning). Balansen förbättras något i gruppen med kända fel när större företag (med omsättning över 5 miljoner kronor) undantas. Detsamma kan sägas om historisk utveckling på aktivitet (mätt som andelen med positiv omsättning) och antal anställda (genomsnittlig per år). Det kan noteras att genomsnittligt antal anställda är relativt högt i delpopulationen med kända fel även långt tillbaka i tid.

Figur 3 visar andelen som yrkar växa-stöd, före och efter datumet för brevutskick, vilket är vårt huvudsakliga utfall. Resultatet avser den deklarationsmånad som företaget valdes ut (urvalsperioden). I figuren anger x-axeln tid sedan datum för utskick i tvåveckors intervall. Det vill säga, ”-20” på x-axeln anger veckorna 20 och 19 innan utskicksdatum, ”0” anger de första två veckorna efter utskicksdatum inklusive dagen för utskicket och ”20” anger tvåveckorsperioden 20–21 efter brevutskicksdatum, och så vidare. Den vertikala streckade linjen markerar tidpunkten när brevet skickas ut (vid ”0”). På y-axeln visas andelen som yrkar avdraget. Utfallet är kodat löpande utifrån det senast kända beslutet vid en viss tidpunkt och kodat med 0 för alla tidpunkter innan första grundbeslut (se beskrivningen av hur analysdata

¹⁰ Om man undersöker respektive brev framgår att vissa olikheter finns mellan de tre utskicken (se Tabell 9, Tabell 10 och Tabell 11 i bilaga 4). Exempelvis framgår att behandlade i populationen för brev 2 har mycket hög genomsnittlig omsättning. Det kan förklaras med att populationen innehåller något eller några företag med mycket hög omsättning och att populationen för brev 2 är relativt liten till att börja med.

konstruerats i bilaga 3). Av den anledningen, samt att resultatet inkluderar samtliga urvalsmånader och alla tre utskicken, ökar andelen som yrkar avdrag gradvis innan brevutskicksdatum. Precis innan utskicket (vid ”-2”) är det 94 procent som yrkar avdrag i delpopulationen med kända fel. Det går inte att utskilja någon skillnad bland de som fick brevet och bland de som inte fick brevet.¹¹ I delpopulationen med okända fel är motsvarande andel 90 procent och inte heller här går det att se någon skillnad mellan behandlade (brev) och obehandlade (ej brev).

Figur 3 Andel som yrkar växa-stöd för urvalsmånaden, före och efter datum för brevutskick

Anm. Resultatet avser alla tre utskicken sammantaget och avser urvalsmånaden, det vill säga den månad där företaget yrkade avdrag för växa-stöd för första gången. Utfallet är kodat löpande utifrån det senast kända

¹¹ Anledningen till att inte alla yrkar vid ”-2” är troligtvis att några hunnit korrigera sina yrkanden mellan tidpunkten när målpopulationen bestämdes och brevet skickades ut.

beslutet och kodat med 0 för alla tidpunkter innan första grundbeslut. x-axeln visar tid sedan datum för utskick i tvåveckors intervall.

Som framgår av figuren finns det inte någon nämnvärd skillnad i andelen som yrkar ha växa-stöd mellan behandlade (brev) och obehandlade (ej brev) vid någon tidpunkt innan datum för brevutskicket. Detta, samt resultatet att behandlade och obehandlade är lika vad gäller bakgrund inom respektive delpopulation, tyder på att modellantagandena för att effekten av brevutskicket ska kunna skattas kan anses uppfyllda (se bilaga 3). Det som mäts i form av skillnad i utfall mellan behandlade och obehandlade efter brevutskicket kan därmed av allt att döma hänföras till en effekt av brevet. I nästa avsnitt redovisas effektskattningen.

5 Resultat

5.1 Effekten av brevet

5.1.1 Huvudresultat

Analysen delas upp på grupp (a), det vill säga företag som med stor sannolikhet har gjort fel och där dessa fel går att identifiera på förhand, och grupp (b), där det kan vara fel men det är okänt på förhand.

Tabell 2 Genomsnittlig effekt på andelen som yrkar växa-stöd

	Kända fel	Okända fel
Genomsnittlig effekt	-0.335*** [0.0281]	-0.111*** [0.0123]
Observationer	17 400	67 440
Antal företag	725	2 810

Anm. Resultatet är skattat genom linjär regression och avser alla tre utskicken sammantaget och den redovisningsperiod som företaget valdes ut för (första perioden som företaget yrkade avdrag för växa-stöd). Resultatet är skattat på en period 30 veckor före till och med 16 veckor efter brevutskicksdatum. Varje observation representerar utfallet för varje två-veckorsperiod och företag. Genomsnittlig effekt mäts genom interaktionstermen behandlingsstatus = fick brev och tid \geq brevets utskicksdatum. Inkluderar kontroller för behandlingsstatus, tid sedan brevutskick (dummyvariabler för varje tvåveckors-intervall), brev (1, 2, 3), samt redovisningsperiod (2022:01–2022:7). Standardfel klustrade på företag i hakparentes: * $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$. Se bilaga 3 för en redogörelse för data och analytisk ansats.

Av Figur 3 ovan framgick att andelen företag som yrkar avdraget minskar tydligt bland behandlade nästan direkt när brevet skickades ut, medan nivån är mer eller mindre oförändrad bland obehandlade. Minskningen i andelen som yrkar avdrag bland de som fick brev är störst i gruppen med kända fel. Av detta förefaller brevet ha haft en tydlig påverkan. En skattning av breffekten visas i Tabell 2. Den presenterar analysens huvudresultat och visar effekten av brevutskicket på andelen som yrkar avdrag för urvalsperioden (första månaden som företaget yrkade avdrag för växa-stöd). Av resultaten framgår att vägledningsutskicket minskar andelen som yrkar avdraget med 33 procentenheter i fel-gruppen. Effekten är ungefär lika stor

i procent.¹² I gruppen med okända (eller inga) fel är effekten en minskning på 11 procentenheter (också det ungefär lika stor effekt räknat i procent). Det tyder på att gruppen har kryssat felaktigt av skäl som myndigheten inte har uppgift på (till exempel på grund av fel som beror på anställning av närstående). Men det kan också handla om att en andel av företag lämnar in en rättelse för att de vill undvika risken att göra fel, trots att de i själva verket har rätt till avdraget.

För att undersöka hur snabbt som brevet leder till en effekt, analyseras effekten av brevet över tid. Den del av brevresponsen som sker relativt snabbt efter utskicket är särskilt intressant, eftersom det anger andelen som Skatteverket inte behöver kontrollera i närtid inom ramen för ordinarie efterkontroll. Som nämndes uttrycker brevet att ändringar bör göras snarast. Det kan finnas olika skäl till varför företag som avser att ändra till följd av brevet ändå dröjer med att reagera. De kanske till exempel avser att korrigera sina deklARATIONER samlat vid en tidpunkt på året (när de gör årsbokslut). De kanske inte värderar risken för skattetillägg så högt eller anser att skattetillägget inte är så stort i sammanhanget. Det kan också vara så att de helt enkelt har andra administrativa sysslor att hantera som behöver prioriteras. Om utskicket inte bedöms kräva omedelbar handling så kan tendensen vara att skjuta upp ett agerande. Det kan speciellt vara fallet om brevet bedöms handla om ”information”.

Analysen visar att brevet har en snabb effekt som stabiliseras efter 4-6 veckor, både i gruppen med kända fel och i gruppen med okända fel.¹³

Ytterligare analys, som inte redovisas här, visar inte på några konsistenta skillnader i brevets effekt beroende på storleken på företaget (dess omsättning), branschtillhörighet, juridisk form eller lönesumma per anställd (allihop mätta för 2021).^{14, 15, 16}

¹² Resultaten avser den genomsnittliga effekten för samtliga tre utskick och för en efterperiod till och med vecka 16. Effekten mäts alltså före tidpunkten när man kan förvänta att det ska framträda någon effekt av efterkontrollerna. De första efterkontrollerna för denna pilot påbörjas vecka 14 men väldigt få ändringsbeslut från dessa granskningar finns registrerade innan vecka 16. Fördröjningen kan förklaras av att en utredning vanligtvis tar en viss tid innan den resulterar i ett beslut.

¹³ En detaljerad analys av det dynamiska förloppet återges i Figur 7 i bilaga 4, som visar utvecklingen av effekten med start från 30 veckor innan brevet skickades ut till och med 16 veckor efter. Av figuren framgår att effekten stabiliseras efter 4-6 veckor. Det framgår också att det inte finns någon statistisk signifikant skillnad mellan behandlade och obehandlade innan brevutskicket, varken i gruppen med kända fel eller i gruppen med okända fel. Det talar för att det som mäts i form av skillnad mellan behandlade och obehandlade efter brevutskicket kan hänföras till en effekt av brevet.

¹⁴ Företagen har enligt reglerna möjlighet att kryssa för upp till två första anställda och felet kan ju beröra enbart den ena anställde. En analys av antal anställda som företagen kryssar för visar att företagen kryssar i för i genomsnitt 1,1 personer innan brevutskicksdatum. Analys visar vidare att effekten av brevet på antal anställda som företagen yrkar växa-stöd för är i stort sett samma som huvudanalysen, se Tabell 13 och Tabell 14 i bilaga 4. Det vill säga, effekten av brevet i termer av procentenheter är ungefär densamma på antal kryss som för utfallet att alla kryssa.

¹⁵ Av Tabell 13 och Tabell 14 i bilaga 4 framgår att resultaten är robusta för ytterligare kontroller. Detta stärker tilltron till resultaten, eftersom det visar att inga skillnader i de behandlade och obehandlade bakgrunder kan förklara den skattade breveffekten.

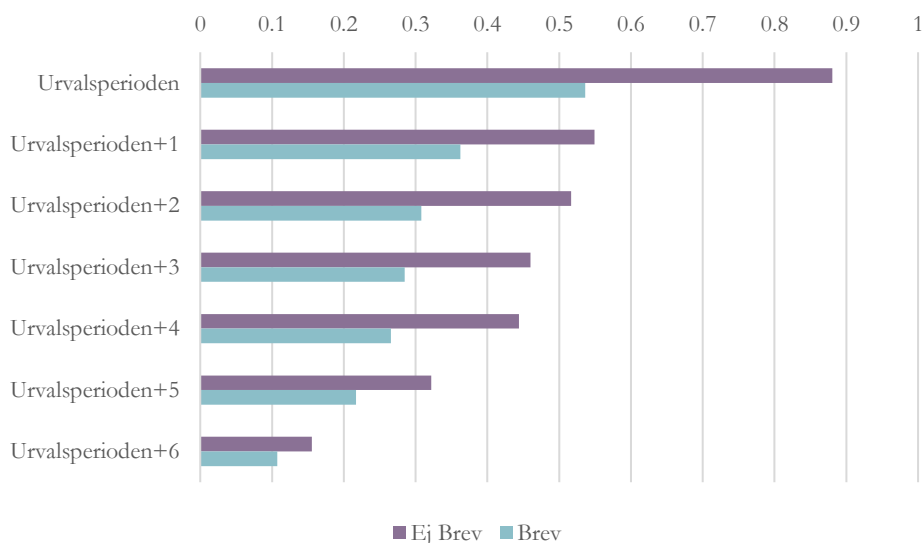
¹⁶ Ytterligare analysresultat av andra utfall visar att genomsnittligt antal anställda samt genomsnittligt avgiftsunderlag summerat på företag är opåverkade av brevet i båda delpopulationerna (se Tabell 13 och Tabell 14 i bilaga 4). Emellertid ökar de genomsnittliga arbetsgivaravgifterna summerat på företagsnivå till följd av brevet. Avgiftsökningen per företag i gruppen med kända fel uppgår till i genomsnitt ca 1 000 kronor efter 16 veckor som brevet skickades ut. Som en konsekvens av detta kan utläsas att skattekvoten, det vill säga avgifterna som andel av underlaget, ökar med i genomsnitt ca 3 procentenheter på grund av brevet. Resultaten inkluderar även de behandlade företag som inte reagerade på brevet.

5.1.2 Håller effekten i sig på framtida deklARATIONER?

Ovan visades att en andel av företagen korrigerar den deklARATION som de valts ut för. Här undersöks om brevet också har effekten att företag inte yrkar avdrag för framtida deklARATIONsmånader (det vill säga deklARERAR annorlunda redan i grundbeslutet). Det är ju tänkbart att företag gör om samma fel igen, trots att de korrigerat den första felaktiga deklARATIONEN. Relevansen av detta är att se om utskicket har en bestående effekt eller inte. Ett sätt att undersöka det är att titta på hur företagen deklARERAR för perioder som infaller efter den period de valdes ut för. I analysen undersöks var och en av de sex redovisningsmånader som ligger efter urvalsmånaden. Om urvalsperioden till exempel är april 2022, så betyder det att deklARATIONsmånaderna maj 2022 till och med oktober 2022 analyseras. Som jämförelse visas även utfallet för urvalsmånaden.

Först redovisas i Figur 4 andelen som yrkar stödet för framtida redovisningsmånader, efter urvalsmånaden. Därefter redovisas varaktigheten av breffeffekten i Figur 5.

Figur 4 Andel som yrkar avdrag i gruppen med kända fel för olika redovisningsmånader, 16 veckor efter brevutskick.

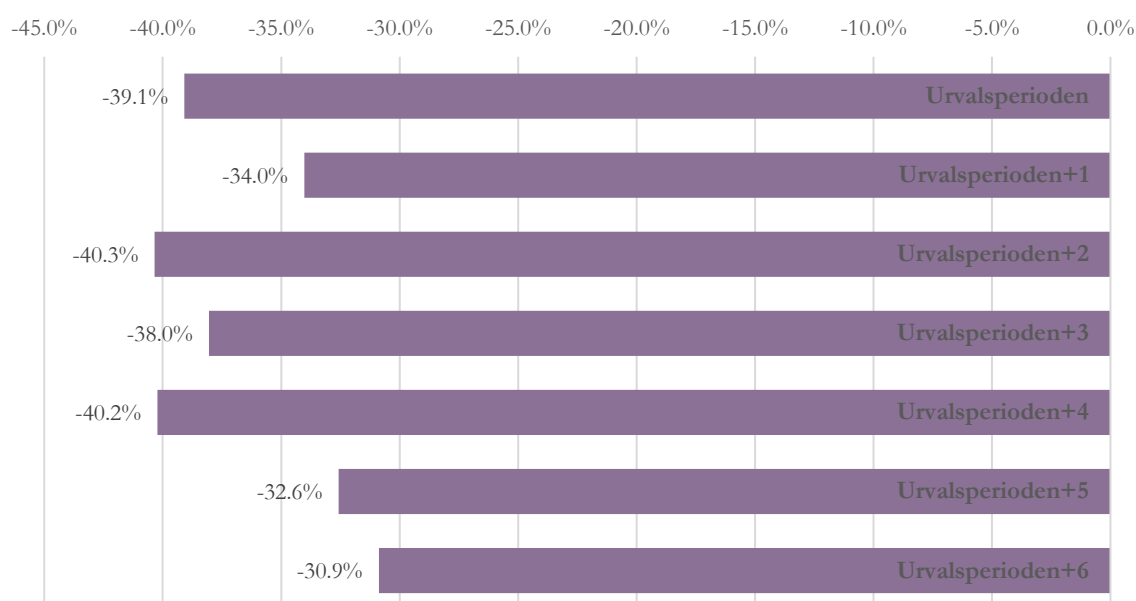
Anm. Gruppen med kända fel. Andelen som yrkar avdrag bland de som fick respektive inte fick utskicket, mätt 16 veckor efter utskicksdatum. Brev 1–3. Se bilaga 3 för en redogörelse för data och analytisk ansats.

Av Figur 4 framgår att yrkandet är lägre under efterföljande redovisningsmånader jämfört med urvalsmånaden.¹⁷ Detta gäller såväl bland de som fick brevet som övriga. Det tyder på att det lägre yrkandet beror på andra faktorer än brevutskicket. Till exempel är det 88 procent av de obehandlade som yrkade avdraget för urvalsmånaden även 16 veckor efter brevutskick, medan det är 55 procent som yrkade för månaden efter (urvalsperiod+1) för samma grupp och tidpunkt. För de efterföljande redovisningsmånaderna (urvalsperiod+2,+3,+4) sker det en

¹⁷ Figur 9 i bilaga 4 visar utvecklingen för respektive deklARATIONsperiod i detalj. Av figuren framgår att skillnaden mellan behandlade och obehandlade uppstår relativt snabbt efter brevutskick.

jämförelsevis mindre minskning av andelen som yrkar. Som framgår sjunker nivån relativt mycket från och med den femte redovisningsmånaden efter urvalsmånaden (urvalsperioden+5 och +6). Det förklaras av att resultaten avser 16 veckor efter brevutskick och att det vid den tidpunkten är en förhållandevis sett låg andel som alls har börjat deklarerera för dessa deklarationsperioder (i dessa resultat klassas dessa observationer som noll).¹⁸ Av detta verkar det alltså som att en del företag kryssade i för växa-stöd för enbart en redovisningsmånad och därefter inte mer, medan andra fortsatt att kryssa i för efterföljande redovisningsmånader.

Figur 5 Brevets effekt (i procent) på andelen som yrkar avdrag för olika redovisningsmånader, 16 veckor efter brevutskick

Anm. Gruppen med kända fel. Procentuell effekt är beräknad som skillnaden i andelen som yrkar avdrag mellan de som fick utskicket och de som inte fick utskicket, delat med andelen som yrkar avdrag bland de som inte fick utskicket. 16 veckor efter utskicksdatum. Brev 1–3. Se bilaga 3 för en redogörelse för data och analytisk ansats.

Figur 5 sammanfattar varaktigheten av breveffekten för gruppen med kända fel. Figuren visar den procentuella effekten efter brevutskicket för urvalsmånaden och de sex redovisningsmånader som följer efter urvalsmånaden. Analysen visar att breveffekten är ungefär lika stor i procentuella termer som den är för urvalsperioden. Här analyseras den procentuella effekten istället för effekten i procentenheter. Skälet för det är att andelen som alls har börjat deklarerera för en deklarationsperiod som ligger efter urvalsmånaden minskar ju längre fram man tittar. Resultaten tyder alltså på att effekten av brevet är varaktig, i alla fall upp till och med sex redovisningsmånader efter urvalsmånaden. Det finns alltså inget som tyder

¹⁸ Notera att spridningen i urvalsmånad och tidpunkt för brevutskick (speciellt för företag i det första utskicket) gör att vissa har hunnit deklarerera för redovisningsmånader fem och sex efter urvalsmånaden (se Tabell 8 i bilaga 4).

på att företagen faller tillbaka i det tidigare beteendet och börjar kryssa på nytt för efterföljande redovisningsmånader.¹⁹

5.1.3 Är effekten samma om brevet kommer långt efter första yrkandet?

Undersökningens upplägg ger viss möjlighet att analysera om det spelar någon roll om brevet kommer i nära anslutning till det första felaktiga yrkandet, eller om brevet kommer först efter några månader. Relevansen av en sådan analys är att det ger indikationer på när i tiden som ett vägledningsutskick kan förväntas ha störst effekt. Det kan finnas rent ekonomiska skäl till att responsen på brevet kan skilja sig åt om en längre eller kortare tid har förflutit. Om en längre tid har hunnit gå så kan flera deklarationsperioder ha blivit fel och därmed behöva rättas till. Det betyder att ett större totalbelopp i korrigerad arbetsgivaravgift måste betalas in till följd av rättelsen. Om denna mekanism är tillräckligt stark kan man förvänta att responsen på brevet är mindre bland dem som fick brevet senare efter det första felaktiga yrkandet, jämfört med dem som fick brevet kort efter. Därtill kan själva upplevelsen av att utskicket kommer relativt sent i förhållande till när felet uppstod (och blev känt av Skatteverket) bidra till att responsen på brevet skiljer sig åt och eventuellt även leda till försämrad trovärdighet för Skatteverket hos de undersökta företagen.

För att undersöka om breveffekten är samma om brevet kommer i nära anslutning eller först efter några månader som det första felyrkandet gjordes skapas en variabel som mäter antal månader i kalendertid mellan det första beslutet med avdrag och datumet för brevutskicket. Av Tabell 3 (gruppen med kända fel) och Tabell 4 (gruppen med okända fel) kan utläsas att huvuddelen av företagen fick brevet inom två månader efter sitt första avdragsyrkande.

I samma tabeller redovisas andelen som yrkar avdrag fördelat på tid mellan det första beslutet med avdrag och datumet för brevutskicket. Resultaten är uppdelade på dels före och efter brevutskicket, dels för behandlingsgrupp (fick brevet) och jämförelsegrupp (fick inte brev). Utifrån dessa andelar görs en förenklad skattning av breveffekten, vilken presenteras i kolumnerna ”DD” och ”DD/(c)” som procentenheter respektive procent (se not för samma tabeller för närmare förklaring). Av dessa kolumner framgår att effekten av utskicket på andelen som yrkar avdrag förefaller vara mindre ju längre tid som förflutit mellan det första beslutet med avdrag och datumet för brevutskicket. Både för gruppen med kända fel (Tabell 3) och för gruppen med okända fel (Tabell 4) pekar resultaten i samma riktning – breveffekten minskar med ökande tid mellan första yrkande och brevutskick.

En effektskattning visar att skillnaden i breveffekt mellan de som fick brevet kort efter det första yrkandet (inom 29 dagar) och andra som fick brevet senare är statistiskt signifikant för

¹⁹ Brevet kan i teorin även ha haft en effekt på egeninitierade rättelser av deklarationsperioder som ligger *före* urvalsmånaden. Retroaktiva korrigeringar kan i så fall bestå i att företagare rättar andra fel på tidigare deklARATIONER än just avdraget för växa-stöd. En sådan effekt kan motiveras av att utskicket höjer upplevelsen av en ökad kontroll från Skatteverket. En djupare analys av omprövningar av tidigare deklarationsperioder upp till 12 månader före urvalsmånaden visar dock inte på några sådana effekter.

gruppen med okända fel men inte för gruppen med kända fel.^{20,21} Slutsatsen är därmed att resultaten för gruppen med kända fel ska tolkas med viss försiktighet.

Tabell 3 Andel företag samt andel som yrkar avdrag, uppdelat på tid mellan första yrkande och brevutskick; gruppen med kända fel.

	Andel företag	Yrkar växa-stöd				DD	DD/(c)
		Före brevutskicket		Efter brevutskicket			
		Ej brev	Brev	Ej brev	Brev		
		(a)	(b)	(c)	(d)		
Upp till 29 dagar	46 %	0.97	0.97	0.90	0.54	-0.37	-41 %
30-59 dagar	36 %	0.97	0.94	0.90	0.51	-0.37	-40 %
60-89 dagar	11 %	0.80	0.93	0.77	0.57	-0.33	-43 %
90 dagar eller längre	8 %	0.84	0.80	0.77	0.60	-0.13	-17 %
Totalt	100 %	0.94	0.94	0.88	0.54	-0.34	-39 %

Anm. DD är effekten av brevet i procentenheter och beräknas som $DD = (d) - (c) - [(b) - (a)]$. DD/(c) är effekten i procent (som andel av jämförelsegruppens nivå). ”Före brev” avser de två sista veckorna före brevutskick och ”Efter brev” avser vecka 16 efter brevutskick.

Tabell 4 Andel företag samt andelen som yrkar avdrag, uppdelat på tid mellan första yrkande och brevutskick; gruppen med okända fel.

	Andel företag	Yrkar växa-stöd				DD	DD/(c)
		Före brevutskicket		Efter brevutskicket			
		Ej brev	Brev	Ej brev	Brev		
		(a)	(b)	(c)	(d)		
Upp till 29 dagar	35 %	0.98	0.96	0.97	0.82	-0.14	-14 %
30-59 dagar	31 %	0.92	0.91	0.91	0.77	-0.13	-14 %
60-89 dagar	17 %	0.81	0.86	0.81	0.76	-0.10	-13 %
90 dagar eller längre	17 %	0.81	0.80	0.81	0.72	-0.08	-10 %
Totalt	100 %	0.90	0.90	0.90	0.78	-0.12	-13 %

Anm. DD är effekten av brevet i procentenheter och beräknas som $DD = (d) - (c) - [(b) - (a)]$. DD/(c) är effekten i procent (som andel av jämförelsegruppens nivå). ”Före brev” avser de sista två veckorna före brevutskick och ”Efter brev” avser vecka 16 efter brevutskick.

²⁰ Effektskattningen tar hänsyn till samtliga interaktioner mellan behandlingsstatus, indikator för år efter brevutskick, och tid mellan första yrkande och brevutskick, utöver tid sedan brevutskick (dummyvariabler för varje tvåveckors-intervall), brev (1, 2 och 3), och redovisningsperiod (2022:01–2022:7). Se bilaga 3 för en redogörelse för data och analytisk ansats.

²¹ En anledning till skillnaderna skulle kunna vara att vissa företag som var förstagsyrkare under januari-juli 2022 undantogs från denna undersökning på grund av att de hunnit efterkontrollerats innan den slutliga populationen för undersökningen bestämdes. Dessa företag kan typiskt sett vara sådana som hade en viss feltyp. Denna exkludering innebär att vissa feltyper är underrepresenterade i gruppen där det gått en längre tid sedan första avdragsyrkandet och brevutskick. En djupare analys av delpopulationen med kända fel visar dock att resultaten inte påverkas i nämnvärd utsträckning av att kontrollera för vilket typ av fel som företaget gjort.

5.1.4 Olika effekter bland olika feltyper?

I Tabell 5 redovisas de vanligaste felen som framkommer när företag yrkar växa-stödet felaktigt. Ungefär 8 av 10 har gjort avdraget för företrädare eller för delägare och knappt hälften av felen beror på att företaget har tidigare anställda i sådan omfattning att det inte bör ha rätt till stödet (felet kan överlappa). Övriga fel utgörs av att de har en annan juridisk form än vad som är tillåtet för stödet eller är i intressegemenskap med ett annat företag som använt stödet (båda felen utgörs av 6 procent). Ett företag (0,1 procent) har använt stödet fel på grund av att det överfört växa-stödet mellan olika personer inom samma företag.

Tabell 5 Andel olika feltyper i gruppen med kända fel

Typ av fel	Andel
Felaktigt juridisk form	6 %
Företrädare	41 %
Delägare	41 %
Har överfört växa-stödet mellan olika personer inom samma företag	0.1 %
Intressegemenskap	6 %
Tidigare anställda	47 %

Resultaten i Tabell 6 visar en serie skattningar som gör det möjligt att utvärdera om reaktionen på brevet skiljer sig åt mellan företagen på grund av typen av fel.²² Varje kolumn representerar separata modellskattningar av breffeffekten och en så kallad interaktionsterm, som visar om breffeffekten är annorlunda beroende på typ av fel. Skattningen i den översta raden ("huvudeffekt") ska tolkas som genomsnittlig breffeffekt för andra i fel-gruppen som inte tillhör en viss feltyp, medan den andra raden visar tilläggs-effekten av att både få brevet och att tillhöra en viss feltyp. Den sammanlagda effekten för de företag som tillhör en viss feltyp, till exempel att ha felaktig juridisk form, fås genom att summera huvudeffekten på -0,331 och tilläggs-effekten på -0,0764. En negativ och signifikant tilläggs-effekt betyder i detta sammanhang att den undersökta gruppen reagerade starkare på brevet än övriga, det vill säga utförde mer rättelser på eget initiativ. En positiv och signifikant tilläggs-effekt betyder det omvända, det vill säga att de själva rättade i mindre utsträckning efter att de fått brevet.

Av resultaten framgår att företag som är i intressegemenskap med ett annat företag som använt stödet nästan inte reagerar alls på brevet. Det kan utläsas genom att tilläggs-effekten +0,301 är signifikant och positiv, och uppgår till nästan samma storlek som huvudeffekten -0,354. Den sammanlagda effekten blir därmed nära noll. Resultaten tyder på att företag med övriga feltyper reagerar på brevet och, sinsemellan, i stort sett likadant. Det kan utläsas genom att tilläggs-effekten inte kan skiljas från noll.

²² Företag som använt stödet fel på grund av att det överfört växa-stödet mellan olika personer inom samma företag ingår inte i dessa skattningar.

Tabell 6 Effekten av brevet på andelen som yrkar avdrag, samt tilläggseffekt för olika feltyp

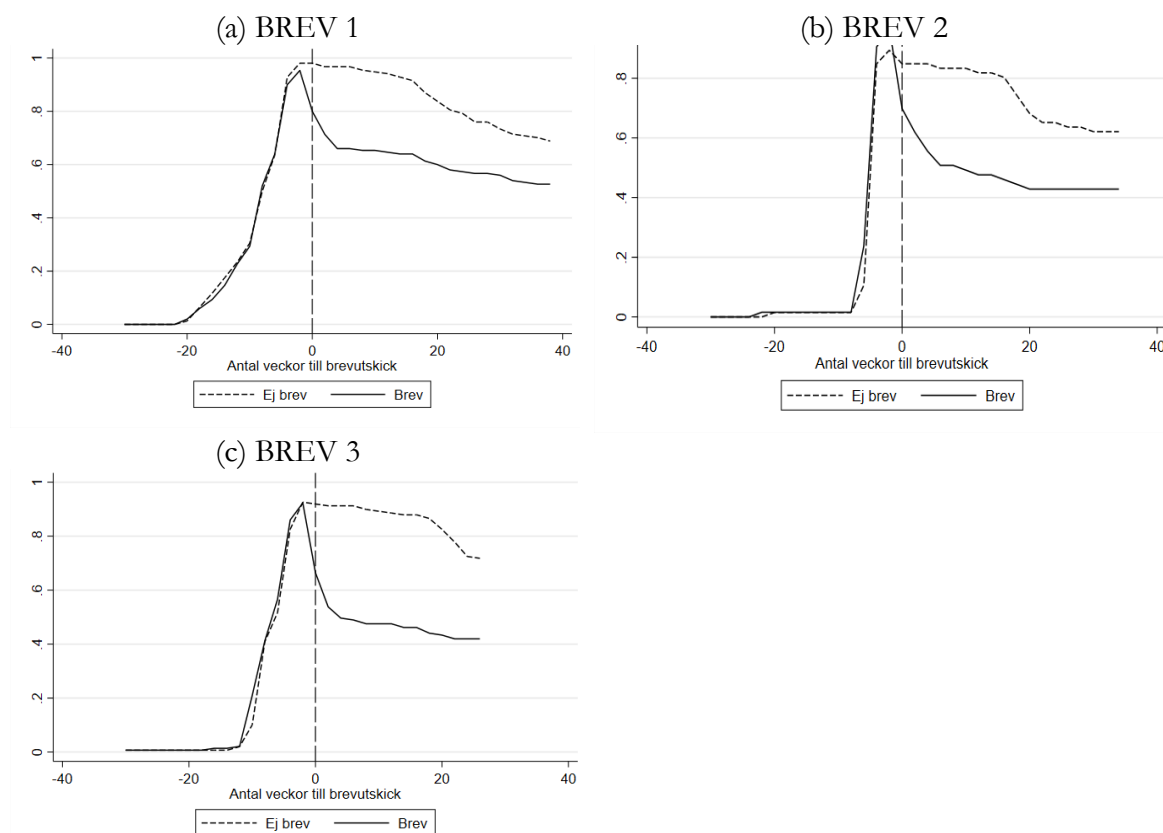
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Huvudeffekt	-0.331*** [0.0292]	-0.300*** [0.0362]	-0.310*** [0.0358]	-0.354*** [0.0291]	-0.332*** [0.0386]
Tilläggseffekt:					
FELAKTIG JURFORM	-0.0764 [0.103]				
FÖRETRÄDARE		-0.0792 [0.0571]			
DELAGARE			-0.0585 [0.0575]		
INTRESSEGEMENSKAP				0.301** [0.0924]	
TIDIGARE ANSTÄLLDA					-0.00953 [0.0562]
Obs.	17 400	17 400	17 400	17 400	17 400
Antal företag	725	725	725	725	725

Anm. Resultatet är skattat genom linjär regression och avser alla tre utskicken sammantaget och den redovisningsperiod som företaget valdes ut för (första perioden som företaget yrkade avdrag för växa-stöd). Resultatet är skattat på en period av 30 veckor före till och med 16 veckor efter brevutskicksdatum. Varje observation representerar utfallet för varje två-veckorsperiod och företag. Huvudeffekt mäts genom interaktionstermen (behandlingsstatus=fick brev)*(tid>= brevets utskicksdatum). Tilläggseffekt mäts genom termen (behandlingsstatus=fick brev)*(tid>= brevets utskicksdatum)*(feltyp j) där j är de olika feltyperna. Inkluderar (behandlingsstatus=fick brev)*(feltyp j), (tid>= brevets utskicksdatum)*(feltyp j), samt kontroller för behandlingsstatus, tid sedan brevutskick (dummyvariabler för varje tvåveckors-intervall), brev (1, 2 och 3), feltyp, samt redovisningsperiod (2022:01–2022:7). Standardfel klustrade på företag i hakparentes: * p<0.05, ** p<0.01, *** p<0.001. Se bilaga 3 för en redogörelse för data och analytisk ansats.

5.1.5 Olika effekter för de olika breven?

Som nämndes skilde sig formuleringen i utskick 2 och 3 något från det i utskick 1 (se avsnitt 3.3 och 5.2). Ändringen i formuleringen gjordes för att tydliggöra att det var ett informationsutskick och minska sannolikheten att brevet tolkades som att en kontroll inletts. Även om undersökningens plan inte var att jämföra olika formuleringars effekt ger denna ändring en möjlighet att göra det. Man skulle eventuellt förvänta att en tydligare formulering att det rörde sig om informationsutskick och att det inte var fråga om en kontroll skulle ge en mindre effekt, dels på grund av att det borde påverka riskbilden i mindre utsträckning, dels eftersom det kan öka benägenheten att skjuta upp ett agerande till senare. Det är dock inte vad resultaten visar. Figur 6 visar andelen som yrkar växa-stöd, före och efter brevutskick, för de olika brevutskicken 1-3. Av figuren framgår att breveffekten förefaller vara större för brev 2 och 3 jämfört med brev 1. Det kan till exempel utläsas av skillnaden mellan de som fick brev och de andra är -0.28, -0.34 och -0.42 för brev 1, 2 och 3. (Detta avser resultatet vid vecka 16 och gruppen med kända fel. Tendensen är liknande i gruppen med okända fel, visas ej.) En effektskattning visar att skillnaden i breveffekt mellan de som fick brev 1 och de som fick brev 3 är signifikant, se Tabell 15 i bilaga 4.

Figur 6 Andelen som yrkar växa-stöd i gruppen med kända fel, uppdelat på brev 1-3

Anm. Resultatet avser de tre utskicken separat och avser urvalsmånaden, det vill säga den redovisningsperiod där företaget yrkade avdrag för växa-stöd för första gången. Utfallet är kodat löpande utifrån det senast kända beslutet och kodat med 0 för alla tidpunkter innan första grundbeslut. x-axeln visar tid sedan utskick i tvåveckors intervall.

5.2 Företagens kontakter med myndigheten

I detta avsnitt redogörs för samtalskontakten mellan företagare som hörde av sig med anledningen av brevet och handläggare på Skatteverket. Av de drygt 1 750 företagare som fick brevet var det 326 (19 procent) som tog kontakt. Den initiala kontakten skedde i ungefär lika delar via e-post och telefon (42 procent respektive 58 procent). Tabell 7 visar anledningen till varför de tog kontakt. Av den framgår att drygt hälften handlade om materiella frågor och drygt en fjärdedel om att företagaren undrade varför de fått informationen. För övriga var skälet praktiska frågor eller annat.²³ Av samma tabell framgår hur frågan löstes. Det kan vara svårt att veta hur detta har dokumenterats, eftersom det bara fanns ett val i uppföljningsfilen.²⁴ I de flesta fall löstes den genom att handläggaren förklarade reglerna (inklusive hänvisade till Skatteverkets hemsida där information om avdraget finns) eller så löstes frågan genom en ändring av deklarationen. Materiella frågor löstes för det mesta genom information kring

²³ En del av de som hörde av sig och undrade varför de fått informationen kan ha hunnit ändra sitt yrkande innan de fick brevet. Ett litet fåtal hann korrigera sitt yrkande mellan att målpopulationen bestämdes och brevet skickades ut (se avsnitt 4).

²⁴ Handläggarna har till exempel påpekat att alternativen ”Förklaring av reglerna” och ”Ändring av deklaration/redovisning” ofta uppstod i en kombination (först förklarade handläggaren reglerna och sedan lämnade deklaratanten in en rättelse).

gällande regler. Praktiska frågor löstes oftast genom en ändring av deklARATIONEN. I de fall företagaren undrade varför den fått informationen var det olika lösningar på frågan.

Tabell 7 Anledningen till kontakten samt hur frågor av olika karaktär löstes

Varför tog företagaren kontakt?	Andel	Hur löstes frågan?				100 %
		Förklaring av reglerna	Hänvisning till hemsidan	Ändring av deklARATION/ redovisning	Annat	
		43 %	5 %	42 %	10 %	100 %
Materiella frågor	53 %	116	3	51	3	173
Praktiska frågor	15 %	5	2	38	5	50
Varför får jag informationen?	26 %	19	9	40	18	86
Annat	5 %	0	1	8	8	17
Totalt	100 %	140	15	137	34	326

För att komplettera bilden av hur brevet togs emot och hur företagarna uppfattat budskapet i brevet redogörs för några av de fritextkommentarer som handläggarna lagt till vid samtalskontakten.²⁵

Vissa företagare uppfattade brevet som del av en kontroll. I vissa fall skickade företagaren in underlag för att styrka yrkandet. Handläggaren fick förtydliga att brevet inte är en fråga om underlag eller utgör en kontroll utan information. Denna uppfattning var nästan enbart förekommande innan det andra utskicket gjordes och bör alltså kunna kopplas till formuleringen i det första utskicket. Som angavs ovan gjordes vissa förändringar i brevet för andra och tredje utskicket så att denna tolkning skulle undvikas.

En del företagare var omedvetna om att de hade yrkat avdraget. I vissa av dessa fall angavs att felet uppstått på grund av deras löneprogram eller att det i något enstaka fall skett genom deras ombud. En del företagare som hörde av sig angav att de kryssat för avdraget av misstag.

Handläggarnas intryck i sin kontakt med företagarna är att företagarna överlag förefaller ha upplevt brevet och bemötandet i den efterföljande kontakten som övervägande positiv.

6 Sammanfattande diskussion

6.1 Brevet hade tydlig påverkan på företagets benägenhet att rätta själva

Resultaten visar att utskicket tydligt påverkade företag att själva rätta felaktiga yrkanden. Av de företag som med stor sannolikhet yrkat stödet felaktigt är det ca 35 procent som skickar in en rättelse och tar bort yrkandet efter att de fått vägledningsutskicket. Resultaten visar att

²⁵ Sammanlagt finns 143 fall med fritextkommentar. Handläggarna ombads att inte notera något som kunde identifiera företagaren. De ombads speciellt att notera om det framkom något som kunde förtydligas i brevet. Redogörelsen i text bygger på egen gruppering av fritextsvaren.

brevet har en relativt snabb effekt; redan efter 4-6 veckor har effekten stabiliserats. Effekten av brevet är vidare varaktig. Det finns inget som tyder på att företagen faller tillbaka i det tidigare beteendet och börjar kryssa på nytt för efterföljande redovisningsperioder, i alla fall inte upp till och med sex redovisningsperioder efter att företagen yrkade felaktigt första gången. Det finns vidare vissa indikationer på att brevet har störst effekt om det kommer i nära anslutning till när felet uppstår. Det kan bero på att det vid senare utskick blir dyrare för företaget att rätta då det kan handla om att flera deklarationsperioder har blivit fel och därmed ett större belopp i arbetsgivaravgift som måste betalas in. Vidare framgår att företagare som yrkat felaktigt på grund av regeln om intressegemenskap nästan inte reagerar alls på brevet. En förklaring kan vara att företaget gör en annan tolkning av intressegemenskap och att företaget anser att det har rätt till stödet. Det kan tyda på att Skatteverket behöver vara tydligare i sin information om reglerna kring intressegemenskap. Det är dock en förhållandevis liten andel (6 procent) som yrkar fel av den anledningen. De vanligaste felen beror på att avdraget görs för företrädare eller för delägare eller att företaget har tidigare anställda i sådan omfattning att det inte bör ha rätt till stödet.

Bland företag som inte har direkt identifierbara fel (eller inga fel) är resultatet att ca 11 procent rättar på eget initiativ och tar bort yrkandet efter att de fått vägledningen. Det finns inte möjlighet att på förhand identifiera alla typer av situationer när ett företag inte har rätt till växa-stöd, utan att företaget utreds djupare och ytterligare uppgifter tas in. Det finns anledning att tro att en andel av gruppen som inte har identifierbara fel har yrkat stödet felaktigt (till exempel på grund av fel som beror på anställning av närstående). Det går dock inte att utesluta att vissa företag i denna grupp reagerar på brevet trots att de i själva verket har rätt till stödet, men att företagaren är mån om att undvika risken för att göra fel. Det kan då överväga vinsten av att få ta del av stödet. En upplevelse av att reglerna framstår som komplexa kan också spela in i företagarens reaktion på brevet.

6.2 Osannolikt att utskicket helt tar bort felaktiga yrkanden

Av flera anledningar är det mycket osannolikt att utskicket helt rensar bort felaktiga yrkanden. Utskicket effekt i populationen är ett resultat av tre faktorer: (i) hur stark effekt brevet har på företagarens förväntningar om att det kommer att bli kontrollerat, (ii) konsekvensen av en kontroll givet att företaget blir kontrollerat, och (iii) populationens sammansättning av risktagande och icke-risktagande företagare. En risktagande företagare kan medvetet göra fel och avstå från att korrigera om den bedömer att risken för kontroll är låg eller att konsekvensen av en kontroll är relativt liten. I detta fall behöver alltså storleken på breffekten bedömas utifrån bland annat hur företagaren upplever formuleringarna i brevet, att få brev från Skatteverket (kan upplevas utpekande), och företagarens preferens för att undvika risken för fel (och därmed en eventuell kontroll) i allmänhet. Som nämndes går det inte att utesluta att vissa företag reagerar på brevet, trots att de i själva verket har rätt till stödet. Det kan då handla om att företagaren är mycket mån om att undvika risken för att göra fel. Ett informationsutskick förväntas vidare påverka kunskapsnivån om vad som gäller för avdraget. En del av effekten av informationsutskicket kommer därför från de företag som inte kunde reglerna men som nu blir varse om att de gjort fel.

6.3 Brevet förefaller att ha uppfyllt huvudsyftet

Av inkomna samtal till handläggare till följd av brevet förefaller brevet ha uppfyllt huvudsyftet, det vill säga uppmärksamma företagen om reglerna och uppmuntra dem att kontrollera om de har rätt till avdraget. Drygt hälften av de inkomna kontakterna handlade om materiella frågor. Därtill angav en del företagare att de var omedvetna om att de hade yrkat avdraget. Vissa företagare angav att de kryssat för avdraget av misstag. En del av de företagare som hörde av sig undrade varför de fått informationen. Det kan vara ett uttryck för att de inte var medvetna om att de hade yrkat avdraget och därför inte förstod varför de fick brev om att de hade begärt växa-stöd, eller att de kände till reglerna och hade rätt till avdraget. Det kan också vara så att de inte förstod innebörden av informationsbrevet.

Vissa företagare verkar dock ha uppfattat brevet som del av en kontroll, trots att det inte var meningen med brevet. Det förefaller hänga ihop med formuleringar i brevet. När vissa små förändringar i brevformuleringen gjordes verkar det ha inneburit att denna tolkning kunde undvikas. Resultaten visar att brev med tydligare formulering om att det var ett informationsutskick har en större påverkan på andelen som själva rättar ett fel, jämfört med den ursprungliga formuleringen i brevet. Analysen ger inget svar på varför det är så. Resultatet understryker dock vikten av att små skillnader i formulering kan påverka på beteendet.

6.4 Vägledningsutskick kan bidra till att Skatteverket bättre kan hushålla med sina handläggarresurser

Sammantaget visar resultaten i denna analys av växa-stödet att vägledningsutskick kan vara ett framgångsrikt sätt för att minska behovet av efterkontroller och därmed bidra till att Skatteverket bättre kan hushålla med sina handläggarresurser. En åtgärds mix bestående av brevutskick och efterkontroller kan åstadkomma en lika stor minskning av felaktiga nedsättningar som en åtgärd med efterkontroll utan brevutskick, men med långt färre handläggningstimmar. Anledningen till det är att brevutskick som metod är ”billig” i handläggningstid jämfört med en efterkontroll, samt att brevet har en relativt stor effekt på den egeninitierade rättningen. Enligt verksamheten så tar en efterkontroll av ett yrkande av växa-stöd vanligtvis ca 8 timmar. Handläggningstiden för brevutskick uppskattas av verksamheten ta mellan 4 och 12 minuter per brev, inklusive brevutskicket i sig och efterföljande samtal. På samma tid som det tar att göra en (1) efterkontroll (8 timmar) och en rättning, kan alltså mellan 40 och 120 brevutskick göras och åstadkomma mellan 14 och 42 egeninitierade rättelser, givet att effekten av brevet är lika stor som resultaten tyder på (en effekt på 35 procent).²⁶

Mycket talar för att metoden med vägledningsutskick kan vara användbar på flera andra områden, som innebär att en ”onödig” kontroll behöver genomföras på grund av att sannolikheten för att det blir fel redan från början är hög, till exempel på grund av ett komplicerat regelverk. Tidigare studier visar samtidigt att effekten av vägledningsutskick kan

²⁶ På 1 timme kan mellan $60/12=5$ och $60/4=15$ brev skickas ut och följas upp med eventuella inkommande kontakter. Antal korrigeringar antas vara antal utskick multiplicerat med breveffekten.

variera, vilket kan tolkas som att den är kontextberoende. Slutsatsen att utskick är en verksam metod kan därmed vara beroende på situationen.

6.5 Det är värt att följa upp utvecklingen framöver

Skatteverket har på grundval av resultaten från denna analys valt att införa vägledningsutskicket som en ordinarie åtgärd för förstagångsyrkare av växa-stödet där sannolikheten för fel är stor. Förhoppningen är att det kommer att ha en liknande effekt som har visats på i denna analys. Det är troligt att informationsaspekten av brevet fortsatt kommer att vara viktig eftersom komplexiteten i reglerna och designen kring yrkandet kvarstår. Utskicket kan dock ha en annan effekt framgent än den som presenteras i rapporten, om exempelvis information om utskicket och vad det innehåller sprids (till exempel via ombud eller sociala medier). Det kan å den ena sidan leda till att företagare som gör omedvetna fel reagerar mindre eller till och med bortser från brevet eftersom deras förväntade risk att bli kontrollerade inte påverkas av brevet (mindre individualpreventiv effekt). Men det kan å den andra sidan leda till att den allmänna kunskapen om reglerna för avdraget ökar, vilket skulle kunna tala för att det uppstår en positiv allmänpreventiv effekt som överväger genom att färre felaktigt yrkar avdraget till att börja med. Det är därför värt att följa upp utvecklingen framöver. Som nämndes ovan kan även små skillnader i formuleringen i brevet ha påverkan på hur brevet uppfattas och därmed på beteendet. Man kan av det skälet behöva se över formuleringen av brevet även framgent. Då vägledningsutskicket numera är en ordinarie åtgärd finns relativt goda möjligheter att testa och utvärdera alternativa formuleringar.

I en diskussion kring ytterligare vägar att kostnadseffektivisera kan det vara värdefullt att ta ett steg tillbaka och fundera på vad det egentligen är som bidrar till den relativt höga andelen felaktiga yrkanden av växa-stödet. Skatteverket kan identifiera två problem. För det första är det lätt att företag gör fel. Skatteverket har i remissvar till regeringen framfört kritik mot att såväl införa växa-stödet som att utvidga det till fler företagsformer.²⁷ Kritiken består dels i att avdraget innebär ett komplicerat regelverk. Det ökar risken för att arbetsgivarna kommer att göra omedvetna fel och att risken för fusk ökar. Dels består kritiken i att avdraget är svårkontrollerat. Efterkontroller är kostsamma och kan inte alltid riktas till rätt riskgrupp på grund av att vissa felaktigheter kan vara svåra att identifiera utifrån de uppgifter som Skatteverket har.

För det andra har alla företag – oavsett storlek med mera – möjlighet att begära växa-stödet genom att ”kryssa för” en ruta i arbetsgivardeklarationen. Detta kan de göra trots att Skatteverket på förhand har uppgifter som innebär att vissa företag inte har rätt till avdraget. Skatteverket kan på förhand identifiera att runt 20 procent av alla yrkanden är felaktiga, till exempel att företaget har fel juridisk form, att avdraget görs för delägare eller företrädare, att arbetsgivare och anställd är samma person, att företaget skiftar/byter anställda med växa-stöd eller att det haft anställda tidigare. Analysen kan peka på att några mycket stora företag, som omöjligen är berättigade till avdraget, har identifierats som förstagångsyrkare. Skatteverket

²⁷ Remissvar Dnr 131-150745-16/112 och Dnr 131-122622-17/112.

måste därmed ta hand om felaktiga yrkanden som kunde ha undvikits om det inte var möjligt för dessa företag att begära stödet.

Medan det första problemet beror på regelutformningen, har det andra att göra med hur Skatteverket valt att utforma sättet som företag kan deklarerat och begära avdrag. För att reducera problemet med att uppenbara fel inkommer till myndigheten, som därmed behöver efterkontrolleras, skulle myndigheten kunna välja att utforma deklarationsprocessen annorlunda än hur den är idag. Syftet med förändringen skulle vara att reducera eller ta bort möjligheten att kryssa för de företag som Skatteverket redan på förhand vet inte har rätt till avdraget. Exakt vad som krävs eller hur processen behöver ändras för att minska eller eliminera problemet har inte utretts närmare i denna rapport. Men sannolikt handlar det om att myndigheten behöver utveckla och sätta inbyggda tekniska lösningar, som signalerar fel redan i Skatteverkets tekniska deklarationsmiljö så att felet kan stoppas tidigt. Det kan även handla om att implementera olika tekniska lösningar redan i företagets digitala deklarationsmiljö. Det kan alltså handla om nya tekniska lösningar i de bokföringsprogram som företag använder.

En sådan lösning kan stoppa uppenbara fel. I situationer när rätten till avdraget behöver utredas djupare och ytterligare uppgifter tas in kan lösningen kompletteras med vägledningsutskick av den typ som studerats här. Men även andra, eventuellt kompletterande, åtgärder kan ingå som en del i lösningen. Till exempel har en åtgärd med *nudges* i form av enkla men tydliga digitala ”informationsrutor” införda i den digitala deklarationsmiljön visat sig framgångsrik i Norge (Breivik, Habbestad, & Nilsskog, 2021). Syfte är även då att påverka beslutsmiljön för deklareranden. I den digitala deklarationsmiljön kan presumtiva yrkare av avdraget till exempel förse med tydlig information om gällande regler redan när de är i begrepp att kryssa, men innan de lämnat in deklareranden. Dessa ”informationsrutor” kan riktas mot företag som Skatteverket har förhandsuppgifter om gällande någon speciell omständighet, vara situationsanpassade så att informationen som visas är relevant för företaget, eller betingas på att deklareranden fyllt i orimliga belopp. Metoden med ”informationsrutor” inom ramen för den digitala deklarationsmiljön kan utformas på olika sätt och ha ett bredare ändamål och riktas mot många olika skatteområden.

7 Litteraturförteckning

- Andersson, H., Engström, P., Nordblom, K., & Wanander, S. (2021). *Nudge eller bot? – En jämförelse av mjuka och hårda incitament till skattebetalning*. Sundbyberg: Analysenheten, Skatteverket.
- Andersson, H., Engström, P., Nordblom, K., & Wanander, S. (2023). Nudges and Threats: Soft vs Hard Incentives for Tax Compliance. *Economic Policy*. Hämtat från <https://doi.org/10.1093/epolic/eiad017>
- Angelov, N., & Johansson, P. (2020). *Using Intelligence from International Tax Cooperation to Improve Voluntary Tax Compliance: Evidence from a Swedish Field Experiment*. Analysenheten, Skatteverket.
- Antinyan, A., & Asatryan, Z. (2020). *Nudging for Tax Compliance: A Meta-Analysis*. CESifo Working Papers.
- Breivik, A.-L., Habbestad, A., & Nilsskog, M. (den 16 12 2021). *Dulning i skattemeldingen hjelper folk til å rapportere riktig*. Hämtat från Skatteetaten.no: <https://www.skatteetaten.no/om-skatteetaten/analyse-og-rapporter/analysenytt/dulning-i-skattemeldingen-hjelper-folk-til-a-rapportere-riktig/>
- Dörrenberg, P., & Schmitz, J. (2017). Tax Compliance and Information Provision - A Field Experiment with Small Firms. *Journal of Behavioral Economics for Policy*, 1(1), ss. 47–54.
- Eerola, E., Kosonen, T., Kotakorpi, K., Lyytikäinen, T., & Tuimala, J. (2019). *Tax Compliance in the Rental Housing Market: Evidence from a Field Experiment*. VAT Institute for Economic Research Working Papers 122.
- Gillitzer, C., & Sinning, M. (2020). Nudging businesses to pay their taxes: Does timing matter?. *Journal of Economic Behavior & Organization*, 169, 284-300.
- Hallsworth, M., List, J. A., Metcalfe, R. D., & Vlaev, I. (2017). The behavioralist as tax collector: Using natural field experiments to enhance tax compliance. *Journal of public economics*, 148, 14-31.
- Holz, E. J., List, A. J., Zentner, A., Cardoza, M., & Zentner, J. (2020). *The \$100 Million Nudge: Increasing Tax Compliance of Businesses and the Self-Employed using a Natural Field Experiment*. NBER. doi:10.3386/w27666
- Skatteverket. (2023). *Effekten av informationsbrev på regelefterlevnaden bland skattebetalare med inkomster från nordiska länder*. Skatteverket.
- Thaler, R., & Sunstein, C. (2009). *Nudge: improving decisions about health, wealth, and happiness*. London: Penguin Books; 2:a utg.

Bilaga 1: Reglernas utformning för växa-stödet

Den 1 januari 2017 infördes växa-stödet för enskilda näringsidkare som anställer en första person. Reglerna innebär att enskilda näringsidkare, som inte har haft någon anställd sedan den 1 januari 2016 och som anställer en person efter den 31 mars 2016, bara ska betala ålderspensionsavgiften om 10,21 procent på ersättningen till den anställde under de 12 första månaderna. Övriga arbetsgivaravgifter, allmän löneavgift och särskild löneskatt behöver alltså inte betalas. Nedsättningen av arbetsgivaravgifterna gäller till den del ersättningen inte överstiger 25 000 kronor per månad. På ersättningar över 25 000 kr per månad ska fulla arbetsgivaravgifter betalas. Anställningen ska omfatta minst tre månader och en arbetstid på minst 20 timmar per vecka. Kravet om en minsta arbetstid avser faktiskt arbetad tid om 20 timmar varje vecka. Om den anställda varit sjuk, tagit hand om sjukt barn eller liknande och fått ersättning för det från Försäkringskassan räknas även denna tid som arbetad tid. Stödet gäller bara för den först anställda, det vill säga det går inte att få stöd för fyra personer som arbetar tre månader vardera under ett år. För företag i intressegemenskap, företag som står under i huvudsak gemensam ledning, gäller att de ska ses som en enda arbetsgivare. Det innebär att det inte är möjligt att starta upp flera bolag och antingen flytta den anställda mellan dessa eller att en ny person anställs i varje bolag. Eftersom ett avdrag från arbetsgivaravgifterna inte får vara lägre än ålderspensionsavgiften på 10,21 procent kan man inte få växa-stöd på ersättningar till anställda som vid årets ingång är 65 år eller äldre.

Den 1 januari 2018 utökades växa-stödet till att även omfatta aktiebolag som inte har någon anställd eller endast en anställd som också är delägare samt till handelsbolag utan anställda och med högst två delägare.²⁸ De nya reglerna omfattar anställningar som påbörjades tidigast den 1 april 2017.²⁹ Utvidgningarna motiverades med att detta skulle underlätta för fler enmansföretagare än tidigare, genom att fler bolagsformer inkluderades. Den 1 augusti 2019 ändrades det till att gälla under högst 24 månader i följd. Lagändringen från den 1 augusti 2019 gäller anställningar som påbörjats efter den 28 februari 2018. För anställningar som påbörjats före den 1 mars 2018 gäller fortfarande att stödet maximalt kan omfatta 12 månader. Förlängningen innebär att företagaren kan begära omprövning av arbetsgivaravgifterna efter den 1 augusti 2019 för att få del av det förlängda stödet. Det gäller enmansföretag som anställt sin första person under perioden mars till juli 2018 och som fortfarande hade denna person anställd när lagändringen började gälla. För anställningar som påbörjas under perioden 1 juli 2021-31 december 2022 har möjligheten till nedsättning utökats från en till två anställda. Utökningen gäller både företag som idag inte har någon anställd och anställer en eller två personer och företag med en anställd som anställer ytterligare en person.

²⁸ De aktiebolag som kan få växa-stöd är bolag som sedan den 1 januari 2017 inte har betalat ut lön eller annan avgiftspliktig ersättning till någon annan än högst en delägare, företagsledare (som kan vara delägare) eller närstående till sådan person.

²⁹ Prop. 2017/18:1, avsnitt 6.10.

Bilaga 2: Utskicket

Två versioner av brevet har skapats, en för fysiska personer och en för juridiska personer.

a) Fysiska personer:

 Skatteverket
Handläggarens namn
205 30 Malmö

Datum

Hej!

Du får det här brevet eftersom du nyligen lämnat en arbetsgivardeklaration där du har begärt växa-stöd. Det är vanligt att arbetsgivare begär stödet utan att ha rätt till det. Det är ett skäl till att Skatteverket granskar arbetsgivardeklarationer.

Kontrollera företagets rätt till växa-stöd
Det är viktigt att du kontrollerar att ditt företag har rätt till växa-stöd. Om Skatteverket upptäcker ett fel som gör att du behöver betala in ytterligare arbetsgivaravgifter, kan det även innebära att du behöver betala skattetillägg. Om du däremot rättar på eget initiativ slipper du betala skattetillägg. En rättelse på eget initiativ behöver du göra innan Skatteverket ställer frågor till dig om lämnade uppgifter i deklARATIONEN. Det är därför viktigt att du snarast går igenom lämnade uppgifter och rättar eventuella felaktigheter.

Några vanliga fel är att företag begär växa-stöd för anställda som

- är delägare, företagsledare eller närstående till dessa
- inte arbetar minst tre månader i följd, och minst 20 timmar i veckan.

Några andra vanliga fel är att arbetsgivare

- inte uppfyller villkoren för att vara ett enmansföretag eller växa-företag
- har en annan företagsform än enskild näringsidkare, handelsbolag eller aktieföretag
- tidigare haft anställda som inte var delägare, företagsledare eller närstående till dessa
- inte kan få stödet på grund av regler gällande intressegemenskap med en annan arbetsgivare.

Du kan läsa mer om kriterierna för stödet, hur du redovisar det och hur du rättar en felaktig individuppgift i arbetsgivardeklarationen. Informationen finns på skatteverket.se/vaxastod.

Ändra en lämnad arbetsgivardeklaration
Om du behöver ändra en arbetsgivardeklaration ska du lämna en ny för den aktuella redovisningsperioden. Det gör du i tjänsten Lämna arbetsgivardeklaration som du hittar på skatteverket.se, skriv Arbetsgivardeklaration i sökrutan.

Mejla eller ring gärna om du undrar något! Du når mig på x.x@skatteverket.se och 010-XXX XX XX.

Vänliga hälsningar
Skatteverket

b) Juridiska personer:

 Skatteverket
Handläggarens namn
205 30 Malmö

Datum

Hej!

Ni får det här brevet eftersom ni nyligen lämnat en arbetsgivardeklaration där ni har begärt växa-stöd. Det är vanligt att arbetsgivare begär stödet utan att ha rätt till det. Det är ett skäl till att Skatteverket granskar arbetsgivardeklarationer.

Kontrollera företagets rätt till växa-stöd
Det är viktigt att ni kontrollerar att ert företag har rätt till växa-stöd. Om Skatteverket upptäcker ett fel som gör att ni behöver betala in ytterligare arbetsgivaravgifter, kan det även innebära att ni behöver betala skattetillägg. Om ni däremot rättar på eget initiativ slipper ni betala skattetillägg. En rättelse på eget initiativ behöver ni göra innan Skatteverket ställer frågor till er om lämnade uppgifter i deklarationen. Det är därför viktigt att ni snarast går igenom lämnade uppgifter och rättar eventuella felaktigheter.

Några vanliga fel är att företag begär växa-stöd för anställda som

- är delägare, företagsledare eller närstående till dessa
- inte arbetar minst tre månader i följd, och minst 20 timmar i veckan.

Några andra vanliga fel är att arbetsgivare

- inte uppfyller villkoren för att vara ett enmansföretag eller växa-företag
- har en annan företagsform än enskild näringsidkare, handelsbolag eller aktieföretag
- tidigare haft anställda som inte var delägare, företagsledare eller närstående till dessa
- inte kan få stödet på grund av regler gällande intressegemenskap med en annan arbetsgivare.

Ni kan läsa mer om kriterierna för stödet, hur ni redovisar det och hur ni rättar en felaktig individuppgift i arbetsgivardeklarationen. Informationen finns på skatteverket.se/vaxastod.

Ändra en lämnad arbetsgivardeklaration
Om ni behöver ändra en arbetsgivardeklaration ska ni lämna en ny för den aktuella redovisningsperioden. Det gör ni i tjänsten Lämna arbetsgivardeklaration som ni hittar på skatteverket.se, skriv Arbetsgivardeklaration i sökrutan.

Mejla eller ring gärna om ni undrar något! Ni når mig på x.x@skatteverket.se och 010-XXXX XX XX.

Vänliga hälsningar
Skatteverket

Bilaga 3: Analytisk modell för effektskattningen och analysdata

Målsättningen är att skatta effekten av informationsutskicket på olika utfall, främst på företagens benägenhet att yrka avdrag för växa-stöd. Eftersom slumpen har avgjort vilka som fick brevet kan brevetts effekt utvärderas rättfram genom att jämföra genomsnittligt utfall för de som fick brevet med de som inte fick brevet. En regressionsmodell för effektskattningen på utfall y_{itk} för företag i vid tidpunkt t för deklARATION k kan skrivas som³⁰

$$y_{itk} = \alpha + \beta \cdot T_i \cdot I(t > t_0) + \gamma \cdot T_i + \theta_t + \mu_k + \varepsilon_{itk},$$

där tidpunkten för brevet är t_0 , T_i är en indikator för att tillhöra behandlingsgruppen, θ_t är en tidsfix effekt, μ_k är en deklARATIONSfix effekt och ε_{it} är ett slumpfel med väntevärde 0. Genom att undersöka utvecklingen före och efter tidpunkten för utskicket för både behandlings- och jämförelsegrupp kan hänsyn tas till egeninitierade rättelser som sker av andra skäl än brevet. I modellen mäter β den genomsnittliga effekten på utfall av att få brevet, under antagandet att utvecklingen för behandlingsgruppen skulle följt utvecklingen för jämförelsegruppen i frånvaro av brevutskicket. Att behandlingsstatus (att tillhöra gruppen som får utskick) är randomiserad talar starkt för att detta antagande är uppfyllt. Det kan inte testas i formell mening, utan bara troliggöras att det är så. Ett sätt att öka trovärdigheten i effektskattningen är att säkerställa att bakgrund och utveckling för viktiga utfall i behandlings- och jämförelsegrupp är lika före t_0 .

Grunddata är dagsdata på grund- och omprövningsbeslut samt årliga data på olika bakgrundsfaktorer. Utifrån det har analysdata för modellskattningen skapats, där dagsdata har aggregerats upp till tvåveckorsperioder. Analysdata består därmed av balanserade paneldata, där varje observation representerar det senast kända värdet inom varje två-veckors period för varje deklARATIONSperiod och företag. De deklARATIONER som ingår i analysen kan antingen avse tidigare perioder som vanligtvis lämnas innan t_0 eller senare perioder som normalt lämnas efter t_0 . I analysen fokuseras på deklARATIONSUPPGIFTER som avser januari månad 2022 och framåt. Tidsperioden är bestämd till från och med 30 veckor före t_0 fram till 16 veckor efter t_0 (innan efterkontrollerna påbörjas). På så vis kan utfallet vid en tidpunkt (en tvåveckorsperiod) t för företag i antingen vara mätt a) innan ett grundbeslut, b) från och med ett grundbeslut eller c) från och med ett omprövningsbeslut av en viss deklARATION k . Utfallet ”att yrka avdrag” är kodat löpande utifrån det senast kända beslutet. Det är alltså kodat 0 för alla tidsperioder innan första grundbeslut och 1 om företaget yrkar avdrag i grundbeslutet, 0 annars, för alla tidsperioder fram till ett eventuellt nytt beslut (ett omprövningsbeslut). Om ett nytt beslut registreras (ett omprövningsbeslut), så kodas utfallet till 1 om företaget yrkar avdrag i det beslutet, 0 annars, för att tidsperioder fram till ett eventuellt ytterligare nytt beslut, och så vidare. Beslut som gäller kortare än två veckor kommer inte med i analysen. Utfall för en given

³⁰ Detta är en så kallad *difference-in-difference*-modell, vilket är en vanlig utvärderingsmetodik inom till exempel arbetsmarknadslitteraturen när effekten av en insats ska utvärderas. I modellen jämförs utfallet för behandlingsgruppen efter behandlingsstart (i vårt fall utskicksdatum) med utfallet för samma grupp före behandlingsstart och med utfallet för en jämförelsegrupp (som inte fick brevet) för samma perioder (efter och före behandlingsstart).

deklarationsperiod som företag inte ska deklarerat för (till exempel för att det upphört) kodas med 0 (data är balanserade).³¹

Med modellen kan man alltså mäta effekten separat för olika deklarationsperioder. På så sätt går det att analysera om företag främst korrigerar den deklARATION som de valts ut för, och om de även är benägna att ändra framtida (eller tidigare) deklarationsperioder. En eventuell vinst med brevutskicket är ökad regelefterlevnad på längre sikt, det vill säga att företagen upplever en allmänt ökad risk för upptäckt av fel som en följd av att de fick utskicket. Ett sätt att mäta det är att undersöka deklarationsperioder som ska redovisas efter t_0 eller efter den deklARATION de valts ut för.

Företag som inte rättar inom en viss period efter brevutskicket kommer att behöva hanteras inom ramen för ordinarie efterkontroll. Undersökningen är därför primärt fokuserad på den del av responsen av utskicket som sker relativt snabbt efter utskicket, eftersom det anger andelen som Skatteverket inte behöver kontrollera i närtid inom ramen för ordinarie efterkontroll. Genom att skatta effekten dynamiskt över tid kan man mäta om så är fallet eller om responsens förefaller uppkomma mer långsamt.

Det finns ingen anledning att tro på förhand att information om brevet kommer spridas till jämförelsegruppen i någon större omfattning. Det kan dock inte avskrivas att information om brevet sprids via till exempel sociala medier eller ombud.

³¹ Analysen antar att det inte kommer att hinna hända något avseende företagens överlevnad till följd av insatsen. Det bedöms som rimligt eftersom utfallsperioden som studeras är relativt kort.

Bilaga 4: Fördjupade resultat

Tabell 8 Antal företag i utskick 1–3

Om identifierade fel	Urvalsmånad	Utskick 1		Utskick 2		Utskick 3	
		BREV	EJ BREV	BREV	EJ BREV	BREV	EJ BREV
Kända fel	Jan 2022	15	16	1	1	2	2
	Feb 2022	19	20	1	1	1	2
	Mars 2022	47	48		1	1	
	April 2022	57	58	3	4		1
	Maj 2022	12	12	51	52	9	9
	Juni 2022			7	7	59	60
	Juli 2022					72	74
Okända fel	Jan 2022	140	141	3	5	3	4
	Feb 2022	171	171	3	4	4	5
	Mars 2022	206	207	5	5	5	4
	April 2022	216	218	18	19	6	8
	Maj 2022	43	45	181	182	24	25
	Juni 2022			12	13	182	183
	Juli 2022					174	175

Tabell 9 Bakgrundsegenskaper för 2021 (medelvärden) för jämförelser respektive behandlade, dels samtliga, dels för ett urval som exkluderar större företag med omsättning över 5 mn kr. **Brev 1.**

Urval	Alla	Alla	Oms < 5 mn kr	OMS < 5 mn kr
Delpopulation	KÄNDA FEL	OKÄNDA FEL	KÄNDA FEL	OKÄNDA FEL
<i>Ej brev:</i>				
Obs.	154	782	130	756
Omsättning	5 078 693	827 506	1 465 801	597 389
Antal anst.	7.8	1.7	5.2	1.7
Antal anst.>0	0.961	0.964	0.953	0.962
Lönesumma	1 057 988	157 851	553 595	143 564
Kvinna (enbart NE)	0.3	0.239	0.333	0.243
Oms.>0	0.636	0.598	0.569	0.588
Juridisk form AB	0.798	0.691	0.776	0.685
Juridisk form NE	0.064	0.232	0.069	0.236
Juridisk form annan	0.032	0.033	0.03	0.034
<i>Fick brev:</i>				
Obs.	150	776	128	749
Omsättning	4 403 675	951 572	972 738	667 550
Antal anst.	7.3	1.6	4	1.6
Antal anst.>0	0.966	0.971	0.96	0.97
Lönesumma	949 138	154 825	264 683	150 005
Kvinna (enbart NE)	0.125	0.289	0.142	0.291
Oms.>0	0.626	0.618	0.562	0.607
Juridisk form AB	0.78	0.688	0.757	0.684
Juridisk form NE	0.046	0.226	0.046	0.228
Juridisk form annan	0.1	0.039	0.109	0.04

Tabell 10 Bakgrundsegenskaper för 2021 (medelvärden) för jämförelser respektive behandlade, dels samtliga, dels för ett urval som exkluderar större företag med omsättning över 5 mn kr. **Brev 2.**

Urval	Alla	Alla	OMS < 5mn kr	OMS < 5mn kr
Delpopulation	KÄNDA FEL	OKÄNDA FEL	KÄNDA FEL	OKÄNDA FEL
<i>Ej brev:</i>				
Obs.	66	228	59	222
Omsättning	1 833 041	729 022	672 155	459 417
Antal anst.	3	0.7	2	0.7
Antal anst.>0	0.575	0.495	0.542	0.49
Lönesumma	363 309	78 713	118 545	74 797
Kvinna (enbart NE)	0	0.22	0	0.22
Oms.>0	0.545	0.495	0.491	0.486
Juridisk form AB	0.651	0.605	0.644	0.594
Juridisk form NE	0.106	0.219	0.118	0.225
Juridisk form annan	0.106	0.057	0.084	0.058
<i>Fick brev:</i>				
Obs.	63	222	54	218
Omsättning	11 554 468	540 759	950 369	473 403
Antal anst.	15	0.6	1.9	0.6
Antal anst.>0	0.714	0.459	0.666	0.458
Lönesumma	2 495 779	86 754	207 744	81 863
Kvinna (enbart NE)	0.25	0.293	0.25	0.293
Oms.>0	0.682	0.513	0.629	0.509
Juridisk form AB	0.73	0.608	0.685	0.6
Juridisk form NE	0.126	0.216	0.148	0.22
Juridisk form annan	0.047	0.067	0.055	0.068

Tabell 11 Bakgrundsegenskaper för 2021 (medelvärden) för jämförelser respektive behandlade, dels alla, dels för ett urval som exkluderar större företag med omsättning över 5 mn kr. **Brev 3.**

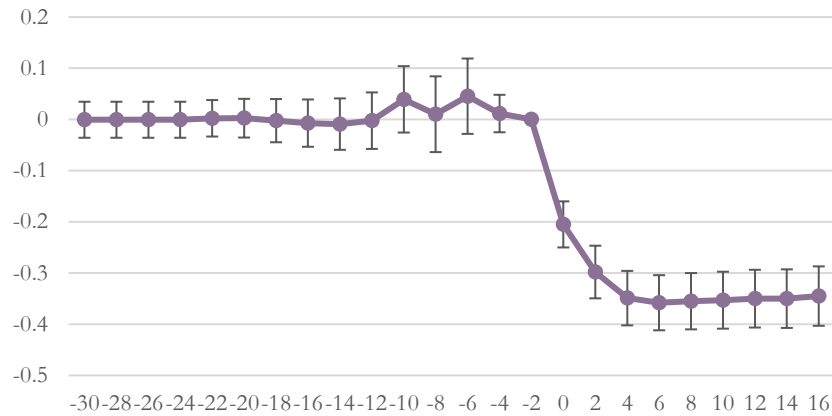
Urval	Alla	Alla	OMS < 5mn kr	OMS < 5mn kr
Delpopulation	KÄNDA FEL	OKÄNDA FEL	KÄNDA FEL	OKÄNDA FEL
<i>Ej brev:</i>				
Obs.	149	405	115	394
Omsättning	6 099 935	838 914	902 308	609 781
Antal anst.	9.9	1.2	3.9	1.2
Antal anst.>0	0.838	0.777	0.808	0.774
Lönesumma	1 575 558	122 989	328 361	113 539
Kvinna (enbart NE)	0.315	0.241	0.375	0.243
Oms.>0	0.637	0.577	0.539	0.565
Juridisk form AB	0.617	0.53	0.53	0.52
Juridisk form NE	0.127	0.259	0.139	0.263
Juridisk form annan	0.067	0.051	0.086	0.053
<i>Fick brev:</i>				
Obs.	143	397	122	392
Omsättning	3 153 680	696 185	1 030 199	604 513
Antal anst.	7	1.4	5.1	1.4
Antal anst.>0	0.86	0.765	0.844	0.762
Lönesumma	647 928	109 278	304 841	105 657
Kvinna (enbart NE)	0.294	0.218	0.312	0.218
Oms.>0	0.678	0.564	0.622	0.558
Juridisk form AB	0.657	0.501	0.606	0.497
Juridisk form NE	0.118	0.246	0.131	0.25
Juridisk form annan	0.062	0.073	0.073	0.071

Tabell 12 Bakgrundsegenskaper för 2021 (medelvärden) för jämförelser respektive behandlade, för ett urval som inkluderar företag med årlig omsättning under 5 miljoner kronor. Brev 1–3.

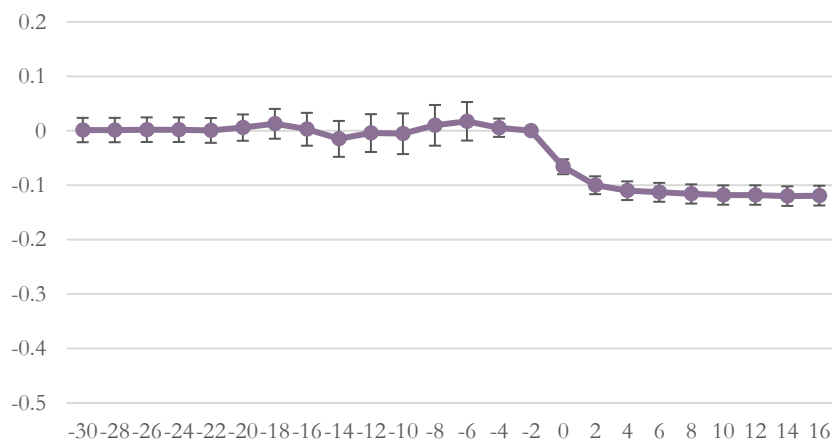
Delpopulation	KÄNDA FEL		OKÄNDA FEL	
	Nej	Ja	Nej	Ja
Behandlad (fått brev)?				
Omsättning (1000-tals kr)	1 099	992	579	618
Omsättning>0	0.54	0.60	0.57	0.58
Antal anställda	4.14	4.11	1.46	1.45
Antal anställda>0	0.82	0.86	0.83	0.83
Lönesumma (1000-tals kr)	384	271	124	126
Kvinna (enbart NE)	0.27	0.26	0.24	0.27
Juridisk form AB	0.66	0.68	0.62	0.62
Juridisk form NE	0.11	0.10	0.27	0.27
Juridisk form annan	0.22	0.20	0.09	0.10
Antal obs	304	304	1 372	1 359

Figur 7 Effekten på andelen som yrkar växa-stöd vid olika tidpunkter (brevet skickas ut vid tidpunkt 0)

(a) Kända fel

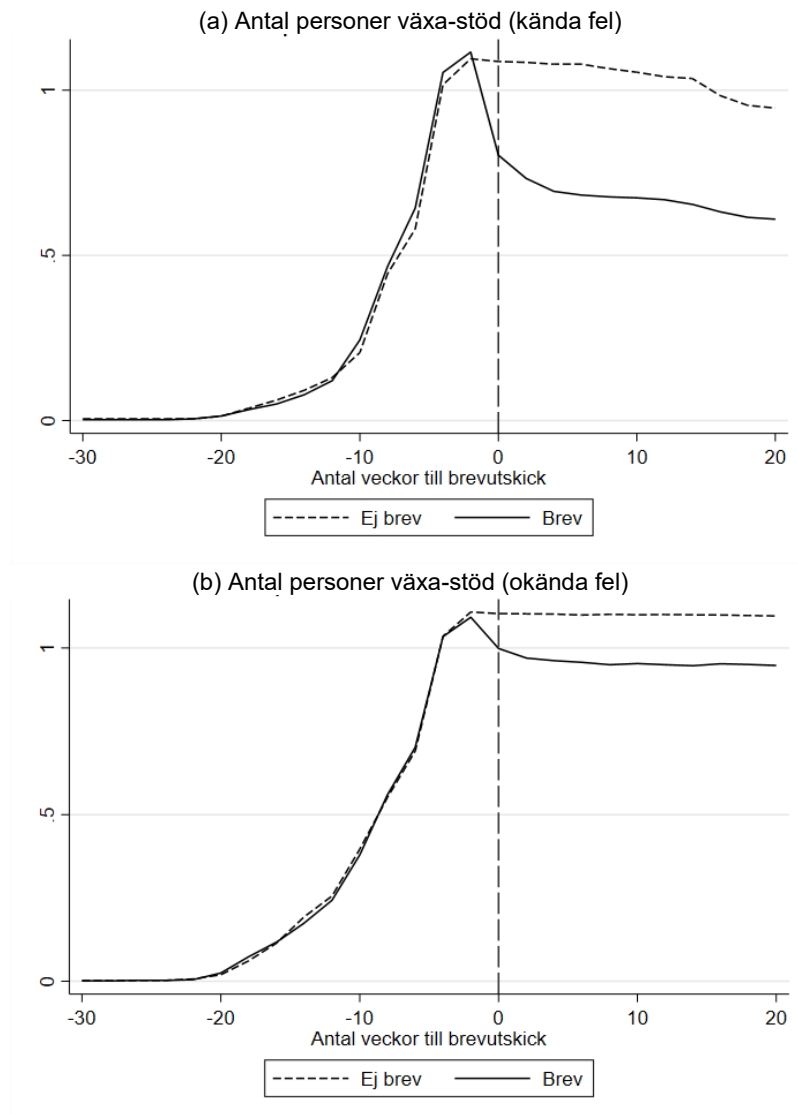

(b) Okända fel

Anm. Figuren visar så kallade tidsdynamiska effektskattningar. x-axeln anger tid sedan utskick (tvåveckors intervall) och ”-2” är jämförelsetidpunkt. Felstaplarna visar +/- 2 standardfel. Resultatet är skattat genom linjär regression och avser alla tre utskicken sammantaget och den redovisningsperiod som företaget valdes ut för (första perioden som företaget yrkade avdrag för växa-stöd). Genomsnittlig effekt för tidperiod j mäts genom interaktionstermen $\text{behandlingsstatus} = \text{fick brev och tid} = \text{tidperiod } j$. Inkluderar kontroller för behandlingsstatus, tid sedan brevutskick (dummyvariabler för varje tvåveckors-intervall), brev (1, 2 och 3), samt redovisningsperiod (2022:01–2022:7). Standardfel klustrade på företag. Se bilaga 3 för en redogörelse för data och analytisk ansats.

Figur 8 Antal personer med växa-stöd, före och efter brevutskick; urvalsmånaden

Tabell 13 Genomsnittseffekt för samtliga utfall

	Har växa-stöd (ja/nej)		Avgifter (kr)		Underlag (kr)		Skattekvot (avg/underlag)		Antal personer med växa-stöd		Antal anställda	
	Kända fel	Okända fel	Kända fel	Okända fel	Kända fel	Okända fel	Kända fel	Okända fel	Kända fel	Okända fel	Kända fel	Okända fel
Utan kontroll för x	-0.335*** [0.0281]	-0.112*** [0.0123]	3160.6 [9241.6]	1005.1** [357.3]	5018 [30693.6]	2048.2 [1236.6]	0.0283*** [0.00521]	0.0168*** [0.00241]	-0.376*** [0.0352]	-0.139*** [0.0146]	0.435 [1.260]	0.0608 [0.0475]
Med kontroll för x	-0.335*** [0.0281]	-0.112*** [0.0123]	3160.6 [9257.9]	1005.1** [357.4]	5018 [30747.6]	2048.2 [1237.1]	0.0283*** [0.00522]	0.0168*** [0.00241]	-0.376*** [0.0353]	-0.139*** [0.0146]	0.435 [1.262]	0.0608 [0.0475]

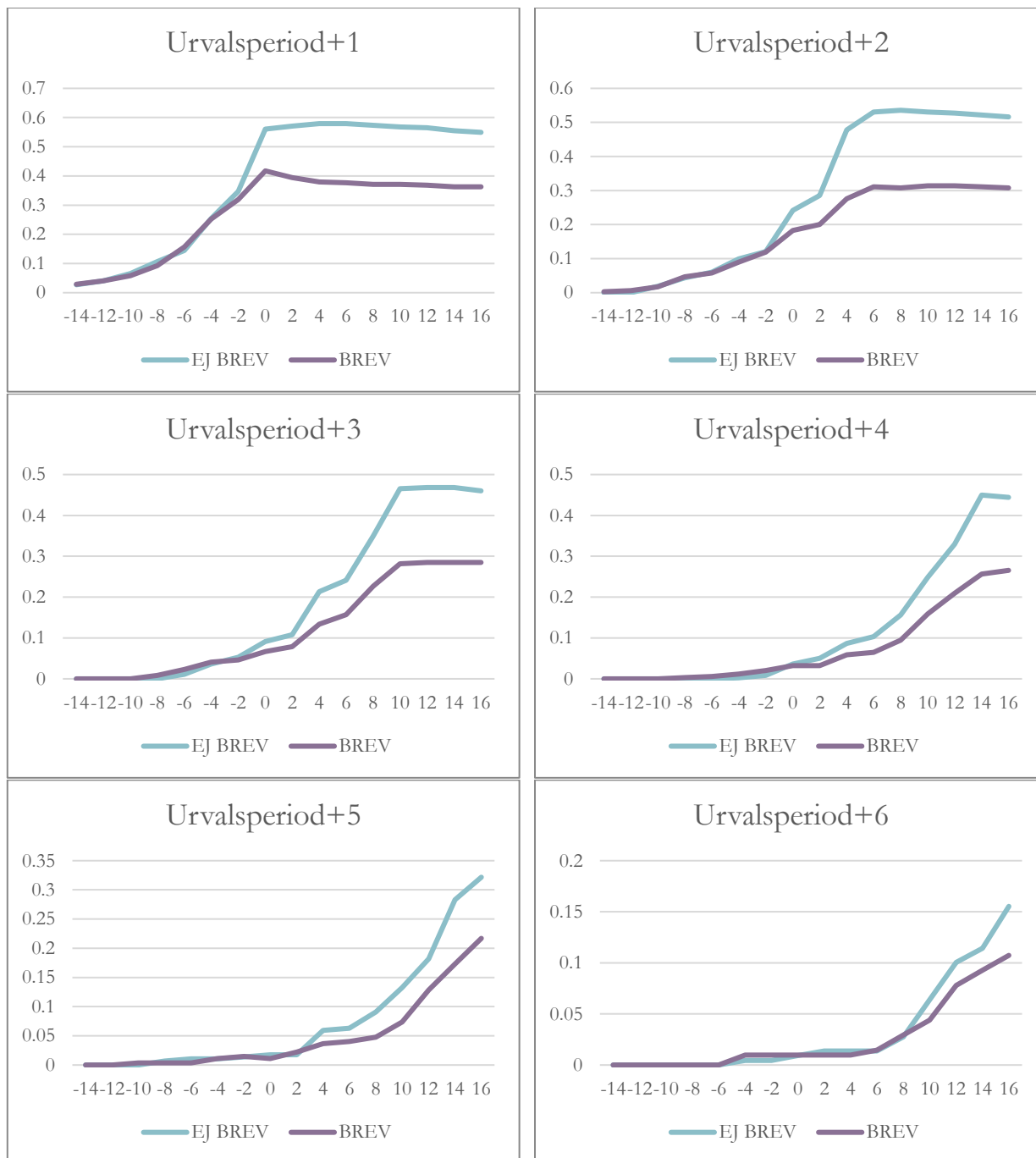
Anm. Antal observationer är 17 400 för gruppen med kända fel och 67 440 för gruppen med okända fel. Antal företag är 725 för felgruppen och 2 810 för gruppen med okända fel. Resultatet är skattat genom linjär regression och avser alla tre utskicken sammantaget och den redovisningsperiod som företaget valdes ut för (första perioden som företaget yrkade avdrag för växa-stöd). Avser perioden från och med 30 veckor före och till och med 16 veckor efter brevutskicksdatum. Genomsnittlig effekt mäts genom interaktionstermen $\text{behandlingsstatus}=\text{fick brev och tid} \geq \text{brevets utskicksdatum}$. Inkluderar kontroller för behandlingsstatus, tid sedan brevutskick (dummyvariabler för varje tvåveckors-intervall), brev (1, 2 och 3), samt redovisningsperiod (2022:01–2022:7). Standardfel klustrade på företag i hakparentes: * $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$. Kontroller (x) inkluderar dummyvariabler för omsättningen överstiger 5 mnkr de senaste 12 månaderna, över 10 mnkr de senaste 24 månaderna, län, SNI-kod (1-siffernivå), loggad omsättning under 2021 i klasser, loggad lönesumma per anställd under 2021 i klasser, juridisk form (AB, NE, annat), antal anställda under 2021 klassidelat (0,1,2–4,5-9,10–24,25–49, 50 eller fler). Se bilaga 3 för beskrivning av data och analytisk ansats.

Tabell 14 Genomsnittseffekt tidperiod 16 för samtliga utfall

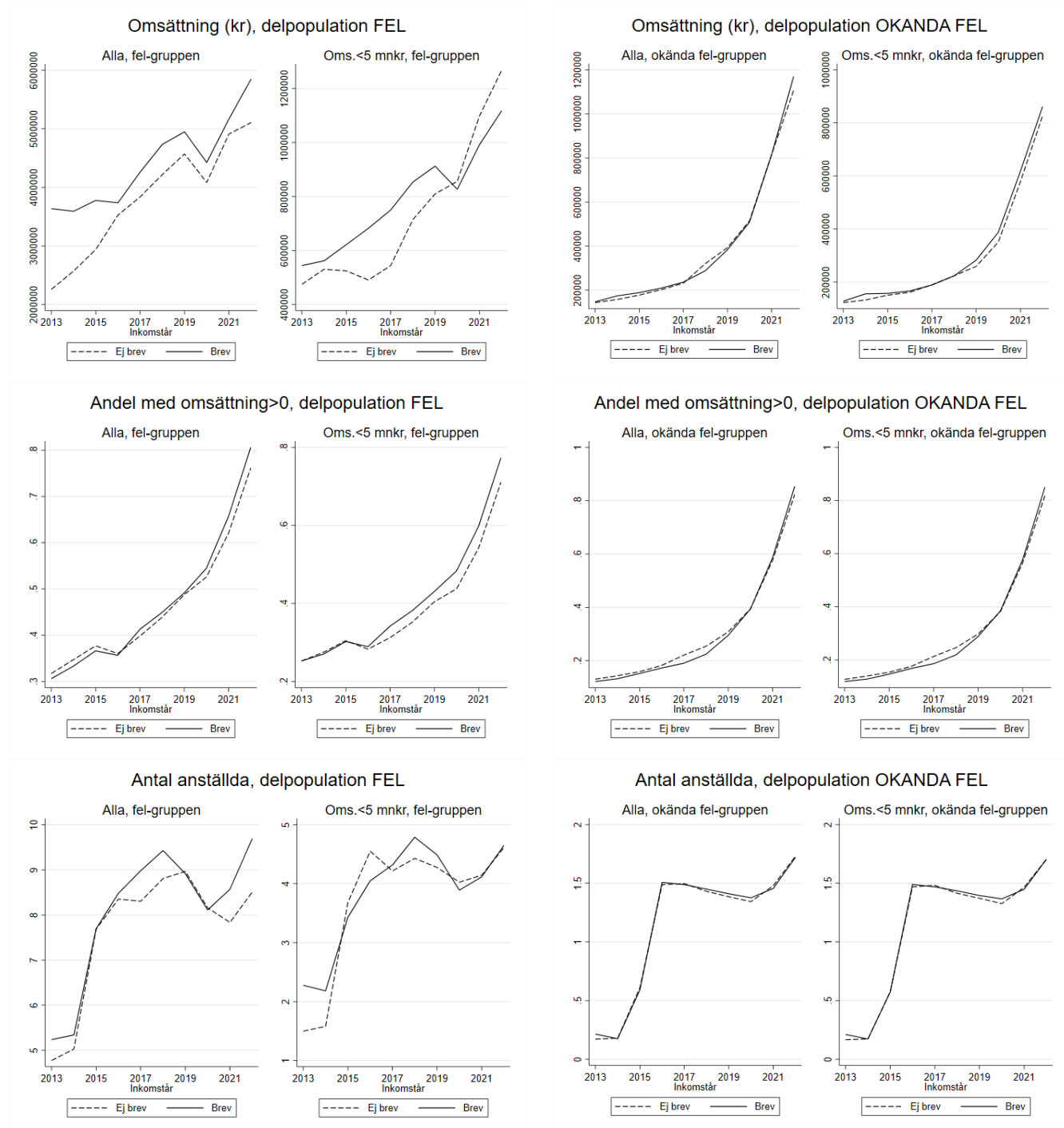
	Har växa-stöd (ja/nej)		Avgifter (kr)		Underlag (kr)		Skattekvot (avg/underlag)		Antal personer med växa-stöd		Antal anställda	
	Kända fel	Okända fel	Kända fel	Okända fel	Kända fel	Okända fel	Kända fel	Okända fel	Kända fel	Okända fel	Kända fel	Okända fel
Utan kontroll för x	-0.345*** [0.0290]	-0.120*** [0.00909]	1009.0*** [186.3]	441.6*** [49.75]	-896.6 [499.2]	-54.58 [104.5]	0.0295*** [0.00433]	0.0152*** [0.00147]	-0.372*** [0.0371]	-0.134*** [0.0107]	-0.305 [0.281]	-0.00286 [0.00496]
Med kontroll för x	-0.345*** [0.0290]	-0.120*** [0.00910]	1009.0*** [186.6]	441.6*** [49.77]	-896.6 [499.9]	-54.58 [104.5]	0.0295*** [0.00433]	0.0152*** [0.00147]	-0.372*** [0.0372]	-0.134*** [0.0107]	-0.305 [0.281]	-0.00286 [0.00496]

Anm. Antal observationer är 17 400 för gruppen med kända fel och 67 440 för gruppen med okända fel. Antal företag är 725 för felgruppen och 2 810 för gruppen med okända fel. Resultatet är skattat genom linjär regression och avser alla tre utskicken sammantaget och den redovisningsperiod som företaget valdes ut för (första perioden som företaget yrkade avdrag för växa-stöd). Avser perioden 30 veckor före och till och med 16 veckor efter brevutskicksdatum. Genomsnittlig effekt vecka 16 mäts genom interaktionstermen $\text{behandlingsstatus}=\text{fick brev och tid}=\text{tidperiod 16}$. Inkluderar interaktionstermer för behandlingsstatus och samtliga tidperioder. Inkluderar kontroller för behandlingsstatus, tid sedan brevutskick (dummyvariabler för varje tvåveckors-intervall), brev (1, 2 och 3), samt redovisningsperiod (2022:01–2022:7). Standardfel klustrade på företag i hakparentes: * $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$. Kontroller (x) inkluderar dummyvariabler för omsättningen överstiger 5 mnkr de senaste 12 månaderna, över 10 mnkr de senaste 24 månaderna, län, SNI-kod (1-siffernivå), loggad omsättning under 2021 i klasser, loggad lönesumma per anställd under 2021 i klasser, juridisk form (AB, NE, annat), antal anställda under 2021 klassidelat (0,1,2–4,5-9,10–24,25–49, 50 eller fler). Se bilaga 3 för beskrivning av data och analytisk ansats.

Figur 9 Dynamisk utveckling för andelen som yrkar växa-stöd för de sex efterföljande redovisningsperioderna efter urvalsperioden; brev 1–3; gruppen med kända fel.

Figur 10 Historisk omsättning (kronor), aktivitet (positiv omsättning) och antal anställda (genomsnitt); 2013-2022

Tabell 15 Behandlingseffekt per brev

	Kända fel	Okända fel
Effekt brev 1 (huvudeffekt)	-0.272*** [0.0404]	-0.101*** [0.0154]
Effekt brev 2 (tilläggs-effekt)	-0.0464 [0.0833]	-0.0344 [0.0350]
Effekt brev 3 (tilläggs-effekt)	-0.138* [0.0605]	-0.019 [0.0292]
Kontroller	Ja	Ja
Obs.	17 400	67 440
Antal företag	725	2 810

Anm. Resultatet är skattat genom linjär regression och avser alla tre utskicken sammantaget men med åtskiljda effektskattningar för respektive brev. Resultaten avser den redovisningsperiod som företaget valdes ut för (första perioden som företaget yrkade avdrag för växa-stöd). Avser perioden från och med 30 veckor före till och med 16 veckor efter brevutskicksdatum. Genomsnittlig effekt mäts genom interaktionstermen $\text{behandlingsstatus}=\text{fick brev och tid} \geq \text{brevets utskicksdatum och brev}=\text{j}$ ($\text{j}=1,2$ eller 3). Inkluderar kontroller för behandlingsstatus, tid sedan brevutskick (dummyvariabler för varje tvåveckors-intervall), brev (1, 2 och 3), samt redovisningsperiod (2022:01–2022:7). Standardfel klustrade på företag i hakparentes: * $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$. Kontroller inkluderar dummyvariabler för omsättningen överstiger 5 mnkr de senaste 12 månaderna, över 10 mn kr de senaste 24 månaderna, län, SNI-kod (1-siffernivå), loggad omsättning under 2021 i klasser, loggad lönesumma per anställd under 2021 i klasser, juridisk form (AB, NE, annat), antal anställda under 2021 klassindelad (0,1,2–4,5-9,10–24,25–49, 50 eller fler). Se bilaga 3 för beskrivning av data och analytisk ansats.